

Katoliški škofje v prosvetnem ministrstvu.

Belgrajski listi poročajo:

»Zagrebski nadškof, škofa djakovski in splitski, vikar in namestnik belgrajskega nadškofa so obiskali pomočnika ministra prosvete g. Dragomira Obradovića radi pojasnila, v koliko bo novi učni načrt za srednje šole upošteval verouk.

Ko jim je g. Obradović dal natančna pojasnila o vprašanju, ki jih je zanimalo, so ga prosili, da se verouku posveča največja pozornost ter ga naj se verouk podučuje v vseh osmih razredih srednjih ter v vseh razredih strokovnih šol. Istočasno so se sporazumeli tudi o izdelavi programa za verouk. Po tem programu naj bi se verouk predaval v posameznih razredih.

Ta korak katoliškega episkopata je bil potreben, ker je na zadnji anketi o reformi srednjih šol, ki se je pred kratkim vršila v Belgradu, bilo govora o tem, da se verouk odstrani iz zadnjih višjih razredov srednjih šol. Kakor smo poučeni, sta se za ohranitev verouka zavzemala dva delegata iz Hrvatske, dočim od slovenskih delegatov niso noben ni odprl ust, da bi branil verouk. In tako je prevladalo mišljenje, nasprotno verouku. Iz tega dejstva in iz sklepov zakonodajnega odbora pa vidimo, kako se nekaterim mudi s kulturnim bojem, in to ravno ob času, ko je gospodarska kriza na vrhuncu, ko so socialne in politične razmere nevzdržne in ko zunanji položaj kategorično veleva mir na znotraj.

Glasovi in kombinacije o vladi in njenih namerah.

»Juturni list« prinaša brzojavko, v kateri pravi, da hoče Velja Vukičević pridobiti zase dr. Nikića in njegovo skupino. Druga verzija pravi, da poskuša Vukičević razbiti samostalne demokrate in odtrgati od njih poslance dr. Palečka, Jurija Demetrovića in Gligorija Božovića.

Pri volitvah hoče baže Vukičević odstraniti vse pasičevce. Proti Marku Trifkoviću hoče po teh verzijah kandidirati sam Vukičević in Ljuba Jovanović, ki bi oba kandidirala v treh okrajih kot nosilca list. V Vojvodini bi razen dr. Nikića kandidirali sami novi ljudje, ki odobravajo Vukičevićevo linijo. Nekateri radikali, med njimi glavni tajnik dr. Momčilo Ivković se hočejo sploh umakniti iz političnega življenja.

»Hrvat« pravi, da dr. Srsčić vztrajno dela za vstop Bože Maksimovića v vladu, upirajo pa se temu demokrati z Davidovičem na čelu. Davidović je prijatelj izjavil: »Če Boža dobi kak resor, morajo demokratski ministri podati ostavko, če pa tega ne naredijo, bom jaz zapustil stranko in z menoj bodo šli vsi, ki z menoj mislijo.«

»Hrvat« priobčuje informacije svojega dopisnika, da je v Srbiji nastala velika zmeda in da raste nezadovoljstvo s sedanjo vlado. Srbi vidijo v vladi čisto reakcijo. Največ izgleda na uspeh pri volitvah ima Uzunovićevo skupino.

Razmerje med bosenskim radikalni in muslimani.

Kakor je zvedela belgrajska »Reč« iz bosenskih radikalnih krogov, njihova pogajanja z Muslimansko organizacijo (Spahovci) le zelo počasi napredujejo, ker nobena stran neče pristati na kakšne večje koncesije. Radikali zahtevajo od muslimanov, naj bi razdrli zvezo z radičevci in zemljoradniki v bosenskih oblastnih skupščinah. Od 6 velikih županov zahtevajo radikali zase 5, za 1. ar bi odstopili muslimanom manjše število okrajnih glavarjev.

Muslimani so pripravljeni sodelovati z radikali v oblastnih skupščinah, nočejo pa pustiti koalicije z radičevci in zemljoradniki, na podlagi katere so se bili razdelili sedeži v oblastnih odborih za dobo štirih let. Kar se tiče velikih županov in policijskega aparata, pa zahtevajo muslimani polovično razmerje.

Iz kluba JMO demantirajo vesti nekaterih listov o nezadovoljstvu muslimanov s sedanjo vlado in jih označujejo kot intrige tistih radikalov, ki jim ne gre v račun, da je JMO v vladi.

Logika.

Mi smo trdili, da je centralizem tako temeljito uničil samoupravno misel, da je ponekod ne more oživiti niti v tistih panogah, v katerih bi jo rad. Zato oblastne skupščine ponekod sploh ne delajo. »Jutro« se začudeno vprašuje: Kako pa moreta delati slovenski oblastni skupščini po istem zakonu, po katerem drugod delati ne morejo? To je vendar dokaz, da zakon temu ni kriv. Le počasi! Zakon je državo razparceliral ne tako, kakor bi bilo pričakovati po narodnostih in gospodarskih vidikih, ampak samo po receptu centralizma. Parcelacija mora ubiti razmah samouprav, to je bil njen namen. Samo slučaj je, da sta slovenski oblasti tudi po parcelaciji še zmožni za življenje. Nihče pa ne bo zanikal, da bi za Slovenijo bilo veliko boljše, če bi jo upravljala in vladala ena, edinstvena skupščina. Drugod je parcelacija še hujša in ponekod sploh onemogoča vsako delo. To je

samo ena poteza, ki jo je napravil centralizem, da onemogoči razvoj samouprav. Lahko bi jih navedli še in še, pa naj ta zadostuje za osvetljenje jutrovske logike.

Oblastne skupščine.

Delo SLS v oblastnih skupščinah na noben način ne gre v račune jutrovcov. V zbornici napenjajo vse moči, da bi koristne ukrepe večine SLS preprečili, onemogočili ali vsaj oblatili in ovirali. Ni dovolj, da so jutroveci že v skupščini temeljito opravili svoje razdiranje in blatenje, kolikor jim je bilo le mogoče, sedaj hočejo še v »Jutru« razliti novo golod gnojnice na skupščini in oblastna odbora. Tako so včeraj napovedali. Narod pa naj gleda in sodi delo SLS in jutrovske razdiranje.

Praktična pot zakona.

Ze parkrat smo ugotovili, da bi bili zadnje čase jutroveci radi hujši avtonomisti kot vsi drugi. Sedaj jih je menda že sram, da ob odprtvi oblastnih skupščin niso dali enake izjave kot SLS in se izgovarjajo, da »so pokazali praktično pot zakona«, kako se morejo gotove panoge skupno upravljati. Tista praktična pot zakona pa na žalost nujno pelje v delitev. Centralistični zakon o samoupravi, zlasti pa zakon o računovodstvu naravnost preprečujeta, da bi bili celi resori skupni in tudi konkretne skupne zadeve zelo otežkočujeta. To so zakoni, ki so bili izdelani in izglasovani z glasovi SDS v tistem duhu, ki je označeval vsako stremiljenje po široki samoupravi in zedinjeni Sloveniji za protidržavno in veleizdajsko. »Praktična pot zakona« je najhujša obsodba protislovenske politike SDS.

Beleške

△ Kleroradikalna vlada je v »Jutru« kriva vseh slabosti državne uprave za deset let nazaj in deset naprej. Včeraj ji ta resnično ljuben list očita, da je ona kriva, če naša delegacija ni šla dovolj pripravljena v Zenevo. Dva meseca je bila ta vlada, konferenca pa se je pripravljala leto dni in več. Druge vlade popreje in kasneje niso storile za konferenco nič. Uzunović-Korošćeva vlada pa je vsaj imenovala delegacijo, ki se je za svojo nalogo pripravila, kolikor je bilo v tem kratkem času mogoče. Ta vlada je torej rešila prestiž države, kolikor je bilo v njeni moči. »Jutro« pa smatra za primerno, da napada ravno to vlado.

△ Najvažnejši sklepi. Oblastne skupščine, v katerih ima večino SLS, so napravile najvažnejše sklepe »pod odločilnimi vplivi SDS«. Tako stoji črno na belem zapisano v »Jutru«. Zraven se seveda isto »Jutro« jezi, da je »klerikalna« večina vse predloge SDS odklonila. Odklanjanje SDSarskih predlogov smatra »Jutro« torej za najvažnejše sklepe oblastnih skupščin. Priporočamo poslancem SLS, naj to važno delo temeljito nadaljujejo, da jih bo vsaj v tem tudi »Jutro« pohvalilo.

Kruppova tovarna lokomotiv v Jugoslaviji.

Posledice gospodarskega in političnega zblizanja med Jugoslavijo in Nemčijo se vedno jasneje kažejo. V torek se je po Belgradu raznesla senzacija, da je Krupp prevzel večji del akcij tovarne vagonov v Brodu na Savi.

Krupp je že dolgo poskušal svoj kapital plasirati v jugoslovanski industriji ter prevzeti del državnih rudnikov, da bi postavil tu veliko tovarno lokomotiv, kmetijskih strojev, avtomobilov in letal za cel Balkan in bližnji Vzhod. Radj neurejenih političnih razmer med Jugoslavijo in Nemčijo se mu to doslej ni posrečilo. Sedaj pa je njegov načrt odobren, ter ga bo Krupp že letos začel izvrševati.

Tovarna vagonov v Brodu bo do konca avgusta spremenjena v tovarno lokomotiv, ki so nam in našim sosedom najbolj potrebne. Krupp bo pripeljal vse svoje inženjeje iz Dortmund, Duisburga in Essena. Ti bodo izvršili cel načrt ter bodo stalno ostali v brodski tovarni. V upravnem odboru tovarne bo Krupp imel tri člane, v nadzorstvu pa dva.

Dosedanji ravnatelj brodske tovarne je razrešen dolžnosti. Na njegovo mesto je stopil nov generalni ravnatelj dr. Leonhard Malek, ki je eden glavnih zaupnikov Kruppovih podjetij. S Kruppovimi sredstvi se ima sedanja brodska tovarna ogromno razširiti.

Kombinacije o tem podjetju, ki se vanje za danes ne spuščamo, bi v vseh pogledih bile izredno zanimive.

Rakovski o rusko-francoskih pogajanjih.

Pariz, 4. maja. »Soir« objavlja izjave ruskega poslanika Rakovskega o stanju francosko-ruskim pogajanj. Rakovski je rekel, da pogajanja zelo počasi napredujejo, vendar so se dosegli že znatni uspehi. Predvsem se je dosegel sporazum glede višine ruskim anuitet. V vprašanju kreditov se zblizanje še ni doseglo. Francija zastopa stališče, da se v tem vprašanju ne more vezati, dokler vprašanje dolgov ni definitivno urejeno s pogodbo, Rusija pa hoče, da se obenem z vprašanjem dolgov reši tudi vprašanje kreditov. Kredit naj bi se dal le v obliki nakupa strojev pri francoski industriji. Rusija bi jamčila s svojim izvozom na Francosko, ki znaša že sedaj eno milijardo letno. Petrolejske koncesije so vpra-

šanje zase in je Rusija pripravljena pristati na udeležbo francoskega kapitala, izvzemši Baku, kjer je Rusija sama obrat tako dvignila, da produkcija prekaša ono pred vojno.

Glede odškodninskega vprašanja za imetje francoskih državljanov v Rusiji je Rakovski naglasil ruske protizhteve. Opozoril je, da Rusija ne le ni ničesar dobila od vojnega plena, da ni udeležena na nemških reparacijah, marveč je še oškodovana za Besarabijo. Razen tega so prizadele Rusiji težko škodo od zunaj podpirane akcije belih gardistov. Kljub temu je Rusija pripravljena razpravljati tudi o odškodninskem vprašanju, ko bo sta urejeni vprašanji dolgov in kreditov.

J. Šedivý:

Pozabljeni?

Iz daljave se vidi v boljši perspektivi, kako resno se je trudila slovenska LS za svojega kratkega sodelovanja v vladi, da ugotovi upravičenim zahtevam vseh stanov. G. minister dr. Kulovec je z izredno bistroumnostjo izdelal načrt za povzdigo poljedelstva. Dvigavanje in izboljšanje poljedelske produkcije bo omogočilo lažje in boljše prodajanje pridelkov in živine, omejilo se bo vsled tega izseljevanje v tujino in iskanje zaslužka v tujinah, kjer je itak že preveč delavcev. Tako se izboljšuje posredno življenjski pogoji vseh ostalih stanov. G. minister dr. Gosar se je med drugim lotil izredno težavnega vprašanja brezposelnosti, ki dela težave skoraj vsem evropskim državam, celo Angliji z milijonom brezposelnih, a tudi boljševiški državi. Brezposelnost omogoča podjetnikom, da zmanjšujejo plače delavstvu, ker lahko dobe delavne moči iz vrst brezposelnih za sramotne cene. Na ta način raste moč velekapitala, kar občutijo vsi stanovi. Krivo bi bilo misliti, da je brezposelnost samo navadna posledica vojne, ki bo sama od sebe izginila. Res je mnogo tovarn v zapadni Evropi moralo omejiti obrat vsled tega, ker so med vojno, ko so bile meje zaprte, nastale tudi na Vzhodu tovarne za predmete, ki so se prej uvažali iz zapadne Evrope. A je še važnejši vzrok. Večina podjetij je po vojni stopilo v zveze (koncerne, truste), da bi si lažje uredila modernejša tehnična sredstva in si lažje našla trg za svoje izdelke ter da bi se lahko izdelovala velika množica predmetov po istem modelu, ker to manj stane. Kjer je bil prej stroj z nekaj inženjerji in množice delavcev, tam izdeluje sedaj za manjšo ceno popolnejši stroj več izdelkov samo z nekaj delavci ali celo brez njih. S podporami se le deloma pomaga brezposelnim. Najuspešnejše se reši vprašanje brezposelnosti, ako se na stroške vseh stanov omogoči brezposelnim zaslužek pri delu, ki je v korist vsem stanovom, kakor je tozadevni načrt izdelal g. dr. Gosar in s proračunom omogočil, da se vsaj deloma izvrši. Tudi g. minister inž. Serbec je z izvajanjem svojega programa skušal koristiti ne samo celokupnosti, temveč zlasti obema glavnima delavskima stanovoma. Je pa še en stan, ki trpi veliko bedo.

Naša javnost se vedno živi v prepričanju, da se kat. jugoslovanski duhovščini godi izvrstno. Razen maloštevilnih izjem pa ogromna večina dobesedno strada, gotovo pa vsi najpožrtvovalnejši in najdelavnejši duhovniki. Cloveka boli v dno duše, ko vidi kat. duhovnika, ki je najmanj 18 let trgjal hlače v šolskih klopih, hoditi v zakrpani ali tako ponošeni obleki, da prevzeteži in otroci kažejo s prstom za njimi in da niti v mestu ne upa. Gotovo ni lahko iti po tolikih letih študija od hiše do hiše po prostovoljno berujo, ki mu jo stokrat oponosijo svobodomiselnici in liberalni časopisi. Koliko jih v lahkih suknjicah sedi v najhujšem mrazu v spovednici in cerkvi, da si s prehlajenjem nakopljejo prezgodnji grob. Odvetnikov svet stane lep denar. Kdo pa bi mogel povedati, koliko jih je, ki so jim dali nasvet duhovniki, in jim med vojno delali prošnje brezplačno! Koliko ljudem so osušili solze, jim dvignili v obupu pogum, jih spravili v sovrastvu ter jim s svojim zgledom in z besedo dali zadovoljnost in mir, ki ju ne more dati ves svet. Pot k bolniku ni duhovniku nič krajša ali lažja ko zdravniku, a vendar duhovnik ne predloži računa niti takrat, če ima razstrgane čevlje. Mnogo trdnih kmetov bi bilo danes na beraški palici, če jih ne bi kat. duhovščina z brezplačnim delom v posojilnicah in zadruharstvu rešila pijavk, ki so zahtevale pretirano visoke oduške obresti. Za Slovence bi najbrž vedela samo še zgodovina, če jim ne bi kat. duhovščina tako odločno branila narodnih svetinj. Vedno, za turških vpadov, kuge, vremenskih nezdov in svetovne vojne, je bil kat. duhovnik najboljši in najbolj iskren prijatelj ljudstva. Za vse to delo si pač kat. duhovščina ni zaslužila tako bednega stanja, da komaj živi, kaj šele, da bi lahko vzdrževala vsaj nekaj najpotrebnejših časopisov in nakupovala najpotrebnejše knjige. Če ni slišati mnogo pritožb v javnosti, še to ne pomeni, da se ji dobro godi, temveč je to dokaz, da je ta stan najbolj požrtvovalen in najbolj idealen.

Vse kat. slovensko in hrvatsko ljudstvo se mora dvigniti in energično zahtevati, da se tudi kat. duhovniku pusti živeti. Treba bo napeti vseh sil, ker bo boj izredno težak. Svobodomiselnost namreč živi v zmoti, da bo z izstradanjem pridobila vsaj del duhovščine za svoje temne cilje in prestrašilo abiturijente od vstopa v bogoslovje. Framasonstvo je v Jugoslaviji mnogo močnejše in vplivnejše ko v Českoslovaški, a katoličani pa mnogo slabši, ker

se kat. Hrvati dajo v ogromni večini voditi v framasonskih strank. Če so kat. stranke v Českoslovaški šele po 9 letih lahko dosegle potrebne izboljšanje duhovniških plač in to krat, ko so narasle na 71 poslancev, ne bo mogoče tudi slovenska LS v kratkem času doseči zadostne temeljite izpremembe. Dokler se ne zgodi, treba seči po samopomoči.

Kat. laiki in kat. organizacije naj organizirajo same, še bolje pa v sporazumu s prevzgo škofij zbiranje za kat. duhovnike. Dajo naj razdeli škofijska oblast med najpotrebnejše. Kat. laiki in organizacije naj obrazložijo ljudstvu potrebo tega koraka. Kat. časopis oblastne skupščine in kat. laiki naj dokaže tako jasno, da bodo tudi framasoni razumevali, da kat. ljudstvo stoji in pade s svojo duhovščino. Posveti se naj posebna pozornost tudi da bo tudi bratski srbski narod spoznal tako kat. duhovnika kakor je slovenski. Iz lastne izkušnje vem, da se da v tem oziru z osebnim stikom mnogo doseči. Ko je n. pr. prišel direktor filozofije na belgrajsko univerzo 40 let o. fra Tomašić, je bil zelo osovražen. Ko smo mi laiki opozorili Srbe, kakšni so naši duhovniki in so resničnost naših besed videli v njegovih dejanjih, tedaj je postal v kratkem zelo priljubljena oseba. Še bolj so vzljubili njegovega naslednika o. fra Matijevića. Ko srbsko javno mnenje dobro poučeno, bo to parlament drugače ravnal s kat. duhovščino.

Čsl. kat. duhovščina ima svoje boleze tako in starostno zavarovanje, kar bi bilo potrebno tudi v Jugoslaviji. Res se morda najtudi med kat. slovensko duhovščino kak duhovnik, ki je premožen. Toda kljub temu ne vsak resno in socialno misleč človek prizna potrebo izboljšanja položaja tudi duhovnikov stanu. To je pa tudi v interesu države. Svot domisljeni čsl. fin. minister dr. Engliš je izjavil, da nikakor ne bi bilo mogoče tudi s posanimi duhovniškimi plačami vzdrževati urkov, za izvrševanje poslov, ki jih opravljajo duhovniki. Takrat pa bi najbrž marsikdo k naboru v 40. in ne v 20. letu. A kat. duhovniki so mnogo, mnogo več ko samo uradni

Nemčija in Jugoslavija

»Kölnische Volkszeitung« z dne 2. t. na uvodnem mestu poroča o gostovanju belinskih gledaliških igralcev v Jugoslaviji, i sebnio v Belgradu, kjer se je pokazala pogibitev prijateljskih čustev med nemškim srbskim narodom in težnja po tesnejšem merju z Nemčijo. List naglašja, da se objektivno stališče nemške javnosti v italijanskim jugoslovanskem konfliktu v Jugoslaviji ležno priznava. Potem list ponovno piše o nanjepolitični misli dr. Korošća v Nemčiji kar pač temelji na napačnih informacijah, kaže zaupanje in ugled, ki ga uživa dr. I rošec v zunanjem svetu.

»K. V.« prihaja do zaključka, da se nrajo Nemci bolje upoznati z Jugoslovani njihovimi razmerami, da bo mogoče sedaj ugodno razpoloženje v polni meri izrabiti obojestransko korist. Pri tej priliki opozarja na pravkar izšlo delo generala p. i. s. F. derika v. Taysen: »Das jugoslawische Problem« (Mittler & Sohn, Berlin) ter zaključuje »Zasluznemu delu generala v. Taysen je leti kar največje razširjenje, saj je izšlo v tnutku, ki mu daje največjo aktualnost, v tnutku, ko ne stoji le Jugoslavija vsled aknega spora z Italijo v žarišču splošnega svetovnega interesa, marveč ki je dospelo do urejevanje naših lastnih odnošajev do te žave, ki se ji obeta med balkanskimi državami največja bodočnost, na obratišče.«

Vprašanje madjarskega kralja

»Echo de Paris« poroča iz Berlina, da bivša cesarica Cita nahaja sedaj v gosteh veliki kneginji luksenburški. Cita je sprejela več madjarskih legitimistov, ki so ji svetov naj se princ Oton vrne na Madjarsko, da na ta način preprečijo spletke nadvojvode Albrehta.

Belgrajska »Politika« od 3. maja pa naša razgovor svojega dopisnika z grofom Bethlenom o razmerju med Madjarsko in državo. Na koncu razgovora je poročeval »Politike« stavil Bethlenu naslednje vprašanje: »Ali smatrate, g. predsednik, sedaj ustavno stanje na Madjarskem za končno? ne, kakšen bo njegov nadaljni razvoj?« Na vprašanje je grof Bethlen odgovoril sledeče:

»Madjarska je ustavna monarhija. Iz šitev rekonstrukcije ustavnega položaja je gotovi meri še vedno suspendirana. In v t stanju bo ostala, dokler je kompeten ustavni faktorji — ko bodo rešili druga vprašanja — ne prično konreševati v pravoveljavni obliki. Ni mogoče presoditi, kdaj pride za to ugoden trenutek. Jasnio je iz teh besed, da Madjarska čuugodnega trenutka, ko bo vprašanje madjskega prestola rešila. Istotako čaka Madjska le ugodne prilike, da začne akcijo za vizijo trianonske pogodbe, kakor je g. Bethlen povedal belgrajskemu časnikarju.

Iz teh izjav je razvidno, da bo Madjar v bodoče stopila na stran tiste sile, ki ji bo oboje zasigurala: Povratek Habsburžanov kraljevski prestol in restavracija nekdanjskega prestola. Na podlagi tega na opa mora biti tudi jasno, da je Budimpe bližje Rim ko Belgrad. Ni zastoj Bethlen mal k Mussoliniju.

* Triglavski župnik duhovni svetnik Jakob Aljaž.

V sredo 4. maja ob 2 jutraj je zatisnil k večnemu počitku župnik na Dovjem, duhovni svetnik in zlatomašnik g. Jakob Aljaž. Bil je skozi 37 let v času od 1889 do danes župnik v tej prijazni gorenski fari, kjer je med našimi gorskimi velikani preživel najlepša leta svojega življenja in zaslovel kot navdušen planinec, pevec našega Triglava, katerega je iztrgal iz rok Nemcem in si največ prizadejal, da je postala naša najbolj priljubljena gora.

Rojen je bil 6. julija 1845 v vasi Zavrh pod Smarno goro v župniji Smlednik. Po obiskovanju smledniške šole je prišel l. 1855. v peseni v ljubljanske šole. Bil je jako nadarjen in je dobil skozi do četrte gimnazije vedno prvo nagrado, katere so pozneje ukinili. V gimnaziji se je učil srbsčine, italijanščine in francoščine. Pa tudi kot ljubitelj petja in naših planin se je že takrat pokazal. Učil se je harmoniji, klavirju in vneto sodeloval v dijaškem pevskem kvartetu. Ob počitnicah pa je hodil s svojimi tovariši po naših planinah. Po zrelostnem izpitu je šel na Dunaj študirat klasične jezike in se je poleg svojega študija zanimal za društveno življenje in se vpisal v »Akademsko društvo« in v »Slovansko pevsko društvo«. Prišel je tam tudi v družbo Stritarjevo, kjer so se zbirali slovenski visokošolci in imeli nekako tajno literarno društvo. Shajali so se ob nedeljah in čitali svoje literarne izdelke. Postal je takrat tudi dober znanec Jurčičev. Pozneje je Dunaj zapustil in stopil v ljubljansko bogoslovje. Kmalu je sestavil v nemenišču velik pevski zbor iz 30 pevcev. Sodeloval pa je tudi pri cerkvenem petju v stolni cerkvi.

V mašnika je bil posvečen l. 1871. in v peseni je nastopil službo kaplana v Trzinu. Prvi svoje službe — bil je tudi katehet in školski vodja — je zbiral okrog sebe rokodelce in jih poučeval v petju. Tudi meščanski pevski zbor je vodil in njemu na ljubo so takrat v zboru pričeli peti tudi slovenske pesmi. Počel je tudi v politiko in zbiral slovenske glasove pri volitvah. Iz svojega kaplanovanja v Trzinu je rad omenjal, kako je splezal na vrhovi od zunaj na vrh, ko so delali novo streho. Ko je pa bila streha dogotovljena, je zmeril, koliko so porabili kleparji kositra, da je potem župnik prečel račun. Po osmih letih bivanja v Trzinu je postal 1880 župnik v Dobravi pri Kropi, kjer je preživel 9 let, dokler ni bil imenovan za župnika na Dovjem. Vedno je mnogo trudil, da je vežbal pevce in za vsako slovesno priliko je nastopal s svojimi

pevci ali pa organiziral več pevskih zborov za skupne nastope.

Ko je bil še na Dobravi, je menda prvič šel na Triglav. Glavno njegovo delo za proslavo našega planinstva se je pričelo ko je prišel v Dovje. Bolelo ga je, ko je videl, kako najlepše dele naših planin posečajo povečini samo Nemci, povsod postavljajo svoja zavetišča in opremljajo pota z nemškimi napisi. Naše najboljše vodnike so pridobili za službo tujemu planinstvu. In Triglav je bil njegov ljubljeneč. Ovekovčil ga je z več pesmimi, ki so postale splošno znane, skozi dolgo vrsto let se je trudil, da je postal dostopen z vseh strani in da so ob njegovem vznožju vzrasli s požrtvovalnostjo vse slovenske javnosti dve pomenstavi stavbi, Kredarica in Aljažev dom.

Vrh temena ponosnega velikana pa je postavil po načrtu, ki ga je sam zasnoval, železen »Aljažev stolp«, kjer je nastikana vsa veličastna panorama, ki se ti odpira z vrha na vse strani do naše sinje Adrije, do italijanske nižine, tirolskih vrhov in Visokih Tur. Pa tudi Staničev zavetišče nekaj metrov pod vrhom, ki služi za zavetje v slučaju nevihte, ko udarjajo strele, je njegovo delo.

Župnik Aljaž je z vso vsestransko svojo delavnostjo in vztrajnostjo znal vzbuditi zanimanje v vseh krogih, da so Triglav začeli posečati številni turisti in zvesto je stal ob strani Slov. planinskemu društvu pri vseh vprašanjih graditve novih stavb in potov. Pri njem je bilo tudi vedno zbirališče slovenskih planincev, ki so prihajali na Julijske Alpe. Tiste prve čase našega planinskega razmaha so ga poznali prav vsi in prav do zadnjega so se vedno z veseljem gclglašali pri njem planinci, preden so odhajali proti Vratom. S svojim duhovitim in včasih zelo humorističnim pripovedovanjem o zgodbah iz svojega življenja si je pridobil izredno priljubljenost pri vseh krogih. Tudi inozemski

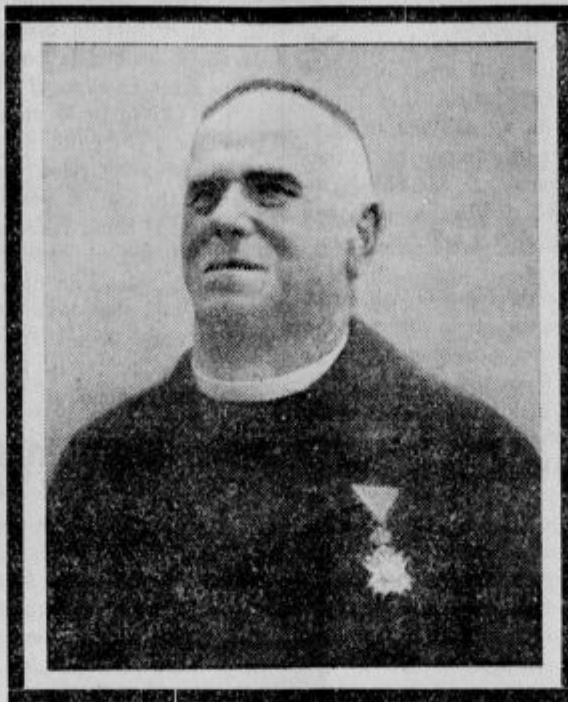
turisti so ga poznali dobro, z dr. Kugyjem sta bila dobra znanca. Zadnje leta ni mogel več na Triglav, iz doline je z daljnogledom meril njegove stene. Ob praznovanju svoje 80 letnice si je še privoščil veselje, da je obiskal Aljažev dom, ki samuje pod strmimi stenami koncem prelepe doline Vrata. To je bila njegova zadnja pot v bližino velikanov. Pred vojno se je z uspehom trudil, da bi se zgradila cesta skozi dolino do Aljaževega doma, zainteresiral in dobil je podporo pri vseh merodajnih krogih, toda vojna je njegovo prizadevanje pokopala. Svojih planinskih načrtov ni dokončal. Ni mogel več ušakati veselja, da bi videl poleg Aljaževega doma še lepo kapelico sv. Cirila in Metoda, katero bodo letos pričeli zidati. Tudi to je bila zamisel Aljaževa in z vso požrtvovalnostjo je zbiral darove za kapelico. Njegovo delo za slovensko planinstvo ne bo pozabljeno nikoli. Slovensko planin. društvo ga je imenovalo za častnega člana in odlikovan je bil dvakrat z redom sv. Save 3. in 4. razr. V soboto ob pol 11 dopoldne ga bodo položili k večnemu počitku na pokopališče na Dovjem, kjer bo obdan od venca gora spal sredi mnogih ljubiteljev planin, ki so postali žrtev strmih sten triglavskega pogorja in katerim je skozi toliko let dajal zadnji blagoslov »triglavski župnik« g. Aljaž.

Kdor ni poznal težkih razmer, s katerimi se je moralo boriti slovensko planinstvo v svojih začetkih, ko je bilo treba s težkim trudom in veliko požrtvovalnostjo zbirati gmotna sredstva, da so se začela staviti prva prva planinska zavetišča, ker le tako je bilo mogoče izpodrinuti nemški vpliv v alpinizmu, ta bi težko ocenil veliko delo, ki so ga izvršili prvi pionirji med našimi planinci v vrsti katerih zavzema pokojni župnik Aljaž najodličnejše mesto. Poleg materialnih težkoč se je bilo treba boriti

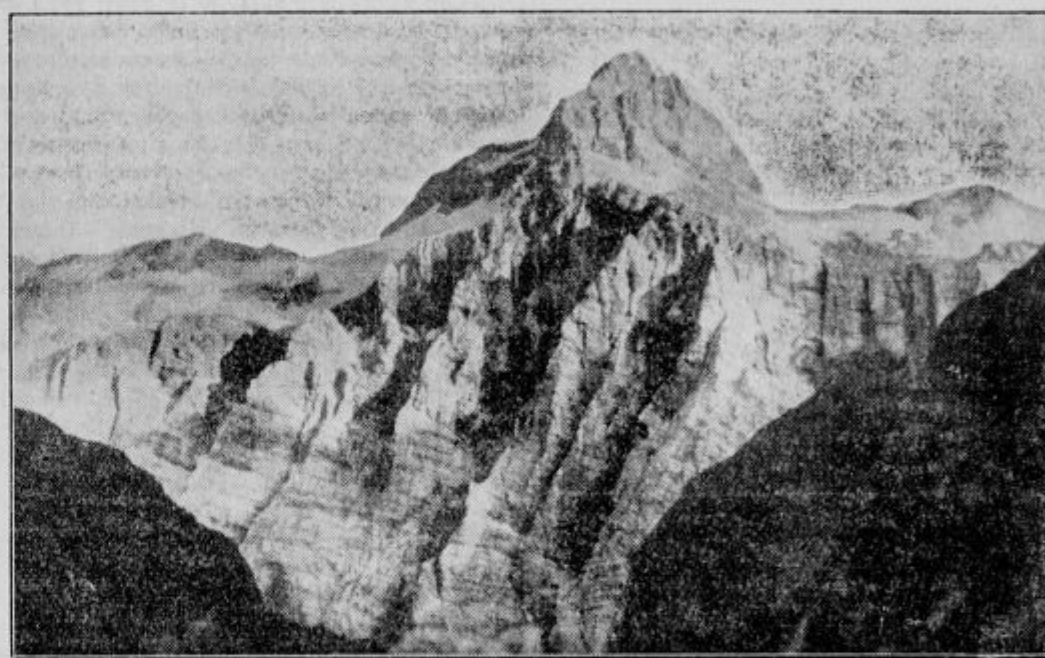
tudi z nerazumevanjem naših ljudi ter s silnim nasprotovanjem nemških krogov, ki so takrat pač imeli zaslonbo na vse strani.

ALJAŽ KOT GLASBENIK.

Jakob Aljaž se je udeleževal tudi kot glasbenik. Glasbe se je učil pri Nedvedu, Foersterju in privatno. Na gimnaziji je bil pevodja gimn. pevskega zbora in l. tenorist pevskega kvarteta. Kot visokošolec na Dunaju je sodeloval pri tedanjem »Slovanskem pevskem društvu«. Kot bogoslovec v Ljubljani se je udeleževal pevskih vaj stolnega pevskega zbora pod Foersterjevim vodstvom. Vodil je pevski zbor bogoslovcev, organiziral petje po novih mašah in po potrebi sam zložil to in ono za te prilike primerno pesem. Kot duhovnik si je nabavil klavir in prosti čas porabljal za resen glasbeni študij. Kot kaplan v Trzinu je spravil sedanega novomeškega kapiteljskega organista in skladatelja Ign. Hladnika v orglarsko šolo. Ob času, ko so Foersterja nekateri listi napadali radi njegovega odločnega nastopa v cerkveno-glasbeni reformi, ga je Aljaž branil z besedo in peresom. Kot župnik na Dovjem se je prišel še vztrajneje pečati z glasbo. Po dogovoru z Glasbeno Matico je priredil Pesmarico sv. Mohora (dva dela). S pesmarico je dal nekako podlago vsemu našemu pevskozborovskemu razmahu, čigar posledica je bila ustanovitev pevskih zvez. K samostojnemu komponiranju ga je navdušil zlasti Foerster, ki mu je bil ves čas najboljši prijatelj in mentor. Tudi s Hubadom sta si bila v najožjih stikih, zlasti pri urejanju Pesmarice, in iskrena prijatelja. Aljaž je zložil in izdal 9 zvezkov moških in mešanih zborov, po večini svetne skladbe na Simon Gregorčičeva besedila. Njegovi zbori so se mnogo peli in še danes ogrevajo, med njimi zlasti »Občutki« z baritonskim samospevom, »Triglav moj dom«, »Slovan, na dan«, »Oj z bogom ti planinski svet« in drugi. Zadnja leta je zložil nekaj psalmov za moški zbor in jih poklonil pevskemu zboru v knezoškofijskih zavodih v St. Vidu. V »Pevca« je pisal »Pevske spomine«. — Na Dovjem je dal napraviti nove moderne orgle in mnogo let sam poučeval cerkvene pevce ter v cerkvi orgljal. Sploh je v tem pogledu tudi mnogo gmotno žrtvoval. Rad je prihajal h koncertom v Ljubljano, tudi opero je rad posetil, kadar je mogel. Za njegove glasbene zasluge sta ga »Glasbena Matica« in »Ljubljana« imenovali svojim častnim članom. Jakobu Aljažu kot glasbeniku slava!

Aljažev stolp vrh Triglava (2864 m).

Pogled na Triglav s Križkih podov.

Matijska Munda:

„Triglav.“

»Oj Triglav, moj dom, kako si krasan!« Komu radosti ne vzvalovi srce, ko sliši iz močasnih moških grl doneti ta pozdrav slovančemu velikanu, kdo si ne želi, da bi vsaj enkrat v življenju lahko izrekel te besede na vrhu Triglava samega! Dasi sam tega še ni nikoli izkusil, pa vem, da pridejo takrat te besede človeku iz globin srca.

Besedilo pri kompoziciji kake pesmi sicer ni najvažnejše, važno je pa vseeno. Ako sliši peti kako novo pesem, navadno najprej vprašamo po komponistu, čisto nas pa zanimala tudi, kdo je napisal besedilo te ali one pesmi. Ako bi danes vprašal, kdo je napisal besedilo znane slovenske narodne »Oj Triglav, moj dom, kako si krasan«, bi mi najbrž malo kdo znal odgovoriti. V Aljaževi Mohorjevi pesmarici je podpisan Slavin. Kdo je to, kako je pesem nastala? Ker bo mogoče tega ali onega odgovor na ti vprašanja zanimal, ga podajam tukaj javnosti, v kolikor mi je znan.

Leta 1893-94 sta bila na mariborskem bogoslovju med drugimi slušatelji tudi tovariša Matija Zemljič in Josip Trafenik, poznejši stolni kapelnik v mariborski stolnici, sedaj glavni tajnik Spodnještajerske ljudske posojilnice. G. Trafeniku, ki se je že kot bogoslovec mnogo pečal z glasbo, se je posebno dopadel na-

pev neke nemške domorodne pesmi z naslovom »O Schwarzwald, o Heimat« (Nemška Cecilija 1893). Pa pravi nekega dne tovarišu Zemljiču: »Matija, napravi mi na ta napev slovenski tekst.« G. Zemljič, sedaj župnik pri Sv. Tomažu blizu Ormoža, je bil namreč za časa svojih bogoslovskih let (sicer tudi prej in še pozneje) med svojimi tovariši najplodovitejši in gotovo tudi najboljši pesnik. Gospod Zemljič se res loti dela in napiše g. Trafeniku na njemu priljubljen napev nemške pesmi slovensko besedilo, tudi domorodne vsebine, namreč našo sedanjo narodno »Oj Triglav, moj dom, kako si krasan.« Pri sestavi besedila pa se je g. Zemljič deloma držal tudi nemškega teksta, tako, da pesem prav za prav ni popolnoma originalna. Da bo primerjanje sorodnosti lažje, objavljam tukaj najprej slovenski tekst po prvem zapisku, kakor mi ga je odstopil g. župnik Zemljič, nato pa besedilo one nemške pesmi:

TRIGLAV.

Oj Triglav visoki, kako si krasan!
Kako me izvaljaš iz nizkih ravnin.
V poletni vročini na svoje vrhe,
Da tam si v samotni počije srce,
Kjer potok izvira v skalovju hladan:
Oj Triglav visoki, kako si krasan!

Oj Triglav mogočni, pač tudi je sver
Začaral s čudeži mi željni pogled,

Tujina smehlja mi kazala kras,
A nate sem mislil ljubeče vsak čas,
O tebi sem sanjal sred svetlih dvoran:
Oj Triglav mogočni, kako si krasan!

Oj Triglav, v spominu živi mi tvoj čar,
Zato pa te ljubim in bom te vsekdar.
Enkrat, ko ura odbija mi bo,
Pod trojnim obokom naj sniva mi bo,
Kjer ptički v radosti naznanjajo dan:
Oj Triglav krasan, si naš velikan!

O SCHWARZWALD, O HEIMAT.

O Schwarzwald, o Heimat, wie bist du so schön!
Wie locken das Herz deine schwarzdunkeln Höhn'
zum fröhlichen Wandern in Hochsommerzeit,
zum Rasten in heimlicher Einsamkeit,
im traulichen Mühlgund bei Quellengestön:
O Schwarzwald, o Heimat, wie bist du so schön!

O Schwarzwald, o Heimat, wohl hat mir die Welt
mit köstlichen Wundern die Seele geschwellt.
die lachende Ferne erschloss ihre Pracht,
doch hab' ich in Liebe stets deiner gedacht!
Im Traum sah ich winken die schwarzdunkeln Höhn':
O Schwarzwald, o Heimat, wie bist du so schön!

O Schwarzwald, dein Zauber bleibt ewig mir neu,
d'rum lieb' ich dich innig, dich lieb' ich getreu!
Und kommt einst mein Stündlein, bei dir nur allein,
von dir überwältigt will begraben ich sein,
wo Waldvögel jubeln von frühroten Höhn':
O Schwarzwald, o Heimat, wie bist du so schön!

Slovenska Zemljičeva pesem je izšla najprej v 10. številki »Lipice« (leta 1893-94), zasebnega rokopisnega lista mariborskih bogoslovcev, kjer je pa urednik Al. Kokelj prve tri vrstice takole (zdi se mi, da na slabše) spre-

Oj Triglav visoki, kako si krepak!
Tu v srei poraja se čut mi sladak,
Ki sili na tvoje mogoče vrhe,

* * *

Kakor mi je pripovedoval g. župnik M. Zemljič, je pesem izšla še istega leta tiskana v nekem časopisu (kje, se ne spominja), najbrž v »Zori«, dijaškem listu, ki ga je začela leta 1894 izdajati dunajska »Danica«. Podpisana je s psevdonimom Slavin. Žal, da dotičnih letnikov »Zore« v Mariboru nisem mogel dobiti v roke. Skoraj gotovo, da je g. svetnik Jakob Aljaž ta tiskan tekst (sklepam to iz tega, ker tudi besedilo, ki ga ima danes Aljaževa Mohorska pesmarica nosi podpis Slavin) vzel kot podlago svoji izvirni kompoziciji, po kateri se poje pesem še danes in se bo pela gotovo tako dolgo, dokler bo živel rod, ki biva v senci našega Triglava.

To in taka je torej zgodovina pesmi »Oj Triglav, moj dom, kako si krasan«, ki je danes že last naroda slovenskega.

Kaj se godi doma

„Dnevi slepih“.

Odpora društev »Kuratorij slepcev« in »Podporno društvo slepih« v Ljubljani v zvezi s posebnim agitacijskim odborom zastopnic in zastopnikov raznih organizacij in društev privedita v Ljubljani pod pokroviteljstvom častnega damskega komiteja »Dnevi slepih« v prid skladu za zgradbo »Doma slepih« v Sloveniji. V bodočem zavodu naj dobe zavetišče slepci iz vse Slovenije v vseh dobah svojega življenja.

V ta namen se bo vršila v Ljubljani dne 7. in 8. maja javna zbirka. Prodajali se bodo bloki po 1 Din in odkupniški znaki po 5 Din in 10 Din.

Zato se obračamo do vseh plemenitih src z vročo prošnjo: »Vsak, ki vidi, žrtvuj ob teh dneh svoj obol za slepce!«

Zaboljšanje avto-prometa v Sotelski dolini.

Med najbolj zapuščene so do nedavno spadali kraji južno od Rogaške Slatine proti Brežicam. Deloma so oddaljeni od najbližnje železniške postaje po 30 in še več kilometrov. Državna poštna uprava je na opetovane prošnje uvedla v teh krajih promet s poštними avtoomnibusi. En avtoomnibus vozi od Grobelnega preko Podčetrtka do Sv. Petra pod Sv. Gorami, drugo pa od Bizeljskega do Brežic, tako da je za zveze z železnico za osebni in poštni promet dobro oskrbljeno.

Nekaj vprašanj je še, ki promet z avtoomnibusi nekoliko ovirajo. Prvo je visoka prevoznina. Od Mestinja pa do Podčetrtka — razdalja znaša nekaj nad 10 km — se plača 25 Din prevoznine na osebo. To je vsekakor preveč in poštna uprava bi morala to vsoto znatno znižati, najmanj na 15 dinarjev, da bo nekako odgovarjala prevoznim tarifam na avtoomnibusbih, ki so v privatnih rokah. Če privatne družbe lahko izhajajo z nižjo prevoznino, ko morajo poleg tega še plačevati velike doklade okrajnim zastopom za popravila obrabljenih cest, bo zmogla to tudi poštna uprava, ki teh dokladov ne plačuje. Avtoomnibusi ne smejo biti za državo vir visokih dohodkov — služiti morajo splošnim potrebam vsega ljudstva, ker na vse zadnje so njegova last. Poštna uprava se s tem izogne tudi morebitni konkurenci, ker navsezadnje ni izključeno, da se najde privatni podjetnik, ki bo prišel na tej progi voziti z boljšimi avtomobili in ceneje. Taka linija bi se vsled velikega prometa brezdvoma izplačala ter je pred vojno že obstojala.

Treba bo staviti v promet tudi boljša, modernjša vozila, ker sedanja so menda samo preurejeni vojni avtomobili s polno pnevmatikami, ki neusmiljeno dere cesto, so pa tudi za potnike vsled tresenja prava mučilnica. Uvedejo naj se moderni avtoomnibusi z zračno pnevmatikami, na katerih je vožnja naravnost udobna. Za zgled naj bi služili avtoomnibusi mariborske mestne občine, ki so v obratu tudi mnogo cenejši od starih, obrabljenih vozil ter cesto zelo malo derejo.

Nadalje je potrebno nekoliko spremeniti vozno linijo med Sv. Petrom in Podčetrtkom. Pri imenem zavije namreč avto preko Solte na hrvatsko stran, vozi mimo Sv. Katarine ter pride šele pri Sv. Petru zopet na štajersko stran. Ta ovinek menda napravi radi zelo strmega Srebrnika pred Sv. Petrom, pa ni tako strm, da ga avto z lahkoto ne bi zmoget. Če bi vozil avto neprestano po štajerski strani skozi Sedlarjevo, bi s tem progo znatno skrajšal, vožnja bi pa bila tudi mnogo rentabilnejša, ker bi imela v Prelaskem direktno priključek na cesto proti trgu Kozje.

Upamo, da bo poštna uprava upoštevala želje splošno vsega prebivalstva srednje Sotelske doline. Torej: znižati prevoznino, staviti v promet modernjša vozila in regulirati vozno linijo, pa bo zahtevam ljudstva ustrezno, linija pa bo kljub temu rentabilna, ker bo promet narastel.

Mariborsko gledališče.

Proti »kulturnim faktorjem«.

Danes, 3. maja, ob 3 popoldne je bila na našem odru čudna predstava. Za zaveso so sedeli maloštevilni člani našega gledališča skupno s pičlimi zastopniki »javnosti«. Motiv te čudne predstave je bila redukcija osmih članov, med njimi gg. Herzoga, Pirnata, P. Koviča, Tovornika, gdne Kovačičeve itd.

Vrstili so se afektni, ogorčeni in tudi trezni govori, ki so različno izveneli, vendar pa vsi odkrili »skrivnost«, da v našem gledališču ni vse v redu. Za opazovalca so se odkrila tale dejstva:

I. Naše igralsko osebje ni organska družina umetnikov, temveč konglomerat, ki kliče za mojstrom, da izoblikuje iz njih obraz discipliniranega umetniškega hotenja; kajti umetniške sile bi bile; so pa anarhične in brez soigre... V sebi te sile nimajo, čeprav so umetniki med njimi.

II. Te sile pa ni tudi ne v vodstvu, ki nima za to potrebne kvalifikacije in tiste ustvarjalne moči v sebi, kakršna je na takem mestu nujna. (Prim. Zupančiča v Ljubljani itd.)

Zato je vodstvo pod vplivom raznih nelegitimiranih svetovalcev, ki so »kulturni faktorji« v kavarni »Central«, proti katerim so uspešno in dosledno nastopali skoraj vsi današnji govorniki.

Jaz ne vem, koliko je resnice na teh »kulturnih faktorjih« in njihovem vplivu. Kar sem o tem mislil, sem že v prejšnjih poročilih in

Tudi v trgovinah — točilnice.

V naši državi se večinoma urejuje gospodarstvo le z ozirom na »fiskus« in takso, pa brez ozira, je li to v socialnem ali »splošno« gospodarskem oziru dobro ali ne. Zato vidimo, da se lahko dandanes odvijajo razne točilnice na vseh koncih in krajih, glavno je, da se plača taksa. V mestih imamo v najbolj obiskanih ulicah take točilnice, predvsem dalmatinske kleti. Po deželi pa so začeli prirejati posamezni trgovci trgovske lokale na ta način, da odgovarjajo gotovim členom pravilnika o gostilnah, pa brez ozira, ali je točilnica krajevno potrebna ali ne. Vemo za slučaj, da so vsi mero-dajni krogi kot občina, šola, župni urad in še ostali krajevni činitelji odločno nastopili zoper otvoritev take točilnice, se tem ni moglo ustreči, ker je pač pravilnik o gostilnah tak, da se na take proteste nič ne ozira. In tako se je to posebno po štajerskem že tako razpelo, da smo kar čez nekaj mesecev dobili na stotine novih točilnic in prihajajo od vseh strani pritožbe, kaj se vendar misli s tem laksnim postopanjem.

Javno pozivamo danes pristojno oblast, da se pravilnik v tem oziru izpremeni in da se tako omeje točilnice, ki bodo ravno v trgovinah, kamor prihajajo ljudje kupovat življenjske potrebščine, mnogim prav nepotrebna priložnost pijančevanja. Mislimo, da oblasti ni treba razlagati, da državo alkoholizem več tane, kakor pa dobi na omenjenih takсах.

Poleg tega pa prosimo vsa društva, ki delujejo za izboljšanje naroda, da tudi v tem oziru nastopijo prav odločno. Kajti zgolj pisanje in predavanje o škodljivosti alkoholizma ne bo zadostovalo, ako se istočasno ne deluje tudi na tem, da nimajo ljudje, posebno tam, kjer to res ni potreba, priložnosti popivati.

Poudariti moramo pa še eno. Naši gostilničarji imajo vedno težje stališče, ker imajo zavoljo vsestranske konkurence, ki velikokrat presega meje prave gospodarnosti, in zavoljo prevelikega števila raznih točilnic, vedno slabše dohodke in zato ne morejo ustrezati posebno ne tujsko-prometnim potrebam, ki se stavijo nanje. Ni naš namen zagovarjati gostilničarstvo na splošno, le to hočemo poudariti, da bo potrebno misliti na drugačno podporo takim gostilničarjem, ki bodo res strokovno usposobljeni in bodo tako zmogni dvigniti tujki promet v Sloveniji.

Upamo, da te misli o teh novih točilnicah, ki so jih začeli odpirati po trgovinah, ne bodo brez uspeha napisane in da se bo v tem smislu tudi primerno kaj ukrenilo.

Dva požara. - Otrok zgorel.

V soboto 30. aprila se je zgodila pri Knezu, p. d. Pepelu v Konjicah, župnija Sv. Rupert nad Laškem velika nesreča, ki je zahtevala eno smrtno žrtev. Požar je izbruhnil in uničil Knezu hišo ter gospodarsko poslopje in vse, kar ste hranili ti dve stavbi. Zgorel je tudi triletni otrok. Oče in mati sta bila na zaslužku od doma, 6 otrok pa si je skušalo doma pognati dolg čas s tem, da so zakurili. Od neznatnega kuršča se je razširil ogenj in vpepelil vse imetje uboge družine. Knez je bil, kakor je to že navada, zavarovan le neznatno. Starši, skrivajte vžigalice pred nedoraslimi otroci!

Zadnje nedeljo popoldne je razsajala tudi nad župnijo Svetinje pri Ormožu nevihta z gromom ter bliskom. Svetinjska mladec je v nedeljo popoldne igrala v društvenih prostorih igro »Mlinar in njegova hči«. Kar je udarilo 1 km od društvene dvorane v viničarijo G. Baumana in je nastal ogenj. Na srečo so bili ljudje od vseh strani takoj na licu nesreče, da so gasili ter rešili, kolikor se je pač še dalo.

Svetovna marka: Cendré de
Rouge mandarine
Bourjois — Paris

Z brvi v Dravo.

Maribor, 4. maja 1927.

V torek malo pred šestimi uro zvečer se je spustila z dravske brvi nad velikim mostom v Dravo 18 letna H. H. iz Nove vasi pri Mariboru. Skočila je v valove Drave običena, a komaj jo je zagnila Drava, že je bila zopet na površju, skušala plavati in je klicala iz polnega grla na pomoč. Ljudi je bilo ob tem času na obeh straneh Drave vse polno, a kako priskočiti nesrečnici na pomoč brez čolna in valovje jo je gnalo ravno po sredini, kjer je Drava najbolj globoka. Na srečo je slišal dekleta plavarski mojster Cirer od mestnega kopališča, ki stanuje ob Pristanu in ima tamkaj ob Felberjevi hiši, tako zvanih Malih Benefikah, pripet rešilni čoln. Skočil je s svojim bratom Maksom v čoln in zastavila sta v vesli vse moči, da sta se približala potapljačici še malo pred velikim mostom. Starejši Cirer je zagrabil onemoglo za roki, ki ju je še molela izpod valov, jo skušal popolnoma potegniti iz Drave v čoln, a ni šlo, ker je bila pretežka vsled premočene obleke. Naporom obeh bratov se je posrečilo, da sta obdržala rešeno do prs iznad vode in se približala tako bregu. Poklicani rešilni oddelki je prepeljal v zadnjih trenutkih rešeno na njen dom v Novo vas. Mučno rešeno delo obeh bratov Cirer je gledalo vse polno ljudi z obeh bregov Drave, z brvi in posebno še z velikega mosta. H. je skočila v Dravo v samomorilnem namenu.

Samoumor in poskušen umor v Siški.

O tem žalostnem dogodku smo prejeli še sledeče podrobnosti. Dne 3. maja ob 21.30 sta na Vodnikovi cesti v Sp. Siški počila zaporedoma dva strela. V tem trenutku so ljudje, ki so bili v bližini, začeli klicati na pomoč in videli neko žensko, ki je tekla proti mitnici in se tamkaj naslonila na zid. Okoli mitnice se je takoj nabralo precejšnje število radovednežev.

Kmalu se je zvedelo, da je to 17 let stara krojaška vajenka Sidonija Kramar, stanujoča v Sp. Siški šte. 3, ki je imela sestanek v bližini mitnice s šoferjem Hugonom Hudovernikom, doma z Bleda, stanujočim v Križevniški ulici v Ljubljani.

Kramarjeva je Hudoverniku odklanjala lju-bezen, vsled česar se je odločil sebe in Kramarjevo usmrtiti. — Oddal je iz samokresa proti njeni glavi en strel in jo zadel v glavo nad desnimi sencem. Kramarjeva je nato zbežala in je ostala pri popolni zavesti. Kroja je ostala v glavi. Po prvem streli je Hudovernik samokres nameril proti svoji glavi in ga sprožil. Zadel se je v desno senco. Kroja je prodrla možgane in izstopila na levi strani. Hudovernik se je na mestu nezavesten zgrudil. V najkrajšem času je dospel iz rešilne postaje rešilni avto, ki je oba ranjena odpeljal v bolnico na Zaloško cesto. Šofer Hudovernik je ponoči ob 1.30 umrl, Kramarjeva bo pa morda okrevala. Paznik mestnega dohodarstvenega urada Anton Strlihi je videl že poprej Hudovernika, ki je slonel ob ograji in je očitno nekoga pričakoval. Ko je prišla Kramarjeva v spremstvu svojih dveh prijateljic do Hudovernika, je zapustila prijateljici ter stopila k njemu, nakar sta oba odšla proti Zg. Siški. Med tem je Hudovernik mladenko nagovarjal, naj ostane njegova. Ona ga je pa zavržala, češ, da je premlada za njega in, da ji ni simpatičen. To je seveda Hudovernika, ki je bil v mladenko zelo zaljubljen, spravilo v obup, da je sklenil s svojim življenjem in življenjem mladenke obračunati. — Hudovernik je pred dogodkom izpil štiri kozarce vode in je zato neki ženski po sili plačal 10 dinarjev.

Poskušen samoumor v dežurni sobi policijskega ravateljstva

Dne 4. maja 1927 ob 12 je prišel na policijsko dežurno sobo policijski ključavničar Ivan B. iz Sp. Šške, ki je pred kratkim prestal večmesečno zaporno kazen.

B. je prošil rev. nadzornika g. Zajdela, da mu potega dobi kako delo. G. Zajdela se je za bre-poselnega zavzel in je uspešno posredoval v nek-takajšnji tovarni. Med tem, ko se je g. Zajdela s-trenutek odstranil iz pisarne v drugo sobo, je B. porabil priliko in izpil stekleničico izlola, katere-ga je prinesel seboj in ga najbrž imel za to pripra-ljenega. Ko se je g. Zajdela vrnil v pisarno, je B. na pol ležeč slonel na klopi in bil že nezaveste-l — Takoj nato je bila obveščena rešilna posta-ki je kandidata smrti prepeljala v bolnico, so mu izprali želodec. B. je že izven nevarnosti, bo kmalu zopet zdrav zapustil bolnico.

Sleparska agenta.

Pred celjskim okrožnim sodiščem sta bila soboto 30. aprila obsojena na dva oziroma štiri mesece zapora dva zastopnika Jadranske zavarovalne družbe v Trstu. Nabirala sta zavarovalce za svojo družbo na ta prebrisan način, da sta se izdajala za zastopnika vsakokratne one zavarovalnice, kateri je bila njih žrtev že zavarovana. Dosega sta tako, da so ljudje po njih priporočilu zavarovano vsoto zviševali ali zniževali v dobri veri, dgre za zavod, pri katerem so že zavarovani. Dabelo pa so gledali, ko so začeli dobivati plačila naloge od Jadranske zavarovalne družbe. Kajpa so plačilo odklonili, a Jadranska zavarovalna družba jih je tožila in radi izpovedi omenjenih dveh zastopnikov, ki sta trdila, da sta ljudem vse natančno in pravilno razložila, so bili tudi obsoje-vi v plačilo. Naknadno pa se je pokazalo, da sta agen-ta pričala krivo in prijel ju je državni pravdnik. Pri tozadevni razpravi se je izkazalo, da imata dva še več tovarišev. Opozarjamo na ta goljufi-način zbiranja zavarovalcev. Sploh naj bi ljudbolj pazili na inozemske zavarovalne družbe in v vseh vprašanjih zavarovanja obračali le na svo-domache zavode.

Žrtev božjasti.

23 letni Štefan Lipovšek iz Medloga pri Celju je bolehal na božjastnih napadih. V torek 3. ma-dopoldne so šli starši imenovanega na polje in g-pustili samega. Štefan je šel klat najbrž gnoj, p-delu je dobil božjasten napad, ki ga je vrgel gnojnice, kjer je revež utonil. Ko so se namr-opoldne svoji vrnili s polja, so ga našli mrtve-g v gnojnici.

Samoumor na Brdu pri Viču.

Dne 4. maja se je v gozdčku blizu opekarni »Emona« na Brdu pri Viču obesil 25 letni delav-Josip Kucler, zaposlen v opekarni »Emona«. Vzrok samoumora je baje strah pred kaznijo, k-je Kucler pred kratkim prejel povabilo deželne-g sodišča, koder bi imel biti zaslišan kot obdolžene-c.

Nogavice

tovarne
I. I. Schwadron in
F. M. Michel sinovi
so priznani
najboljše
T EGER, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 2.

Slovenci v Italiji Slovenski delavec na cesti.

Slovenci ne najdeš več v državni službi v Primorskem. Kdor ni bil vržen na cesto, je gotovo premeščen daleč v Italijo. Tako moraš istih pet slovenskih sodnikov in tri sodne ka-celiste po Beneškem, na Tridentinskem in še ni-žji. Druhih slovenskih državnih uradnikov, al-izvzamemo učitelje, v Italiji ni več. Pač pa toleri-poštne in železniška uprava še nekaj pismonoš-železničarjev; tudi železničarji so že danes s-kropljeni po vsej Italiji. To so samo nameščen-ki so mnogo let služili še pod Avstrijo. Kajti n-novo se ne namesti noben Slovenec več. Vstop-državno službo je torej Slovincu definitivno zap- Slovenec je državljan druge vrste. Ni treba p-sebej poudarjati, da pomeni ta izključitev za g-spodarstvo Slovencev silen udarec. Kje naj dob-kruha tisti sinovi kmečkih hiš, ki so nekdaš n-v državnih službah? Seveda posebnega zakona k-ti bi določal, da se Slovan ne sme sprejeti v s-lu-bo, a postavljajo se taki pogorji, da jim Slovan-more zadoštili. Predvsem se zahteva od nameš-eca, da ni fašistovskemu režimu nasproten; re-ka pa smatra vse Slovence za fašizmu sovražne. Up-va državnih železnic n. pr. zahteva, da mora b-tudi navadni železniški delavec (!!) večje itali-j-skega jezika in čitanju in pisanju. Tako je tudi-druhih oddelkih državne uprave. Slovanom v-litiji ne preostane drugega kakor da iščejo kruha-zasebnih podjetjih. A tudi tukaj slabo kaže. Lad-delnice v Trzinu in Trstu, ki so pred vojno abs-birale ogromno število slovenskih delavcev, so-nes slovenskemu delavcu skoro nedostopne. Bro-gradništvo preživlja težko krizo, delavstvo se o-pušta ali pa se mu plača niža. Tržiški delav-prejme danes 13 lir na dan! Prišel je še lu-udarec. Pred dobrim tednom je bila objavlj-tako zvana »karta dela«, ki daje pri nameš-č-prednost delavcem, vpisanim v fašistovske sin-kate; praktično izključuje torej Slovence tudi-zasebnih podjetij. In »karta« se danes na Prim-skem že izvaja. Tako je Fašistovska zveza go-

vidi, kadar pregleda svoje prijatelje in prija-telje gledališča: ni si znal ustvariti terena, ni si znal pridobiti meščanstva.

Morda so tu res krivi tisti skrivnostni »kulturni faktorji«, ki so jih govorniki danes bičali in jih podili, da naj ostanejo pri črni kavi.

Nočem se vezati na redukcije, ki so vprašanje zase in je g. intendant morda baš s tem hotel pokazati, da mu je resno za sanacijo našega gledališča. Za Maribor te redukcije niso kulturno vprašanje, temveč res le čisto so-cialno. Tem strože je treba ločiti razburjenje reduciranecv od bistvenega vprašanja našega gledališča. To vprašanje pa je vprašanje de-birokratizacije in izločitve privatnih vplivov. Da bi ga država kar jutri spet vrnila mestu, o tem ne more biti govora, čeprav bi to bilo najboljše. Ali da ga izroči oblasti! Računati je treba z dejstvi in si v okviru teh ustvariti možnosti za obstoj brez večnih potresljajev. Vodstvo bo moralo stopiti iz svojega kabineta in sestaviti repertoar skupno s šolniki in s tem obvezati mladino; skupno z društvi in jih vezati. Ustvariti si pa tudi disciplinir-an ansambl.

Jaz danes nisem slišal toliko ogorčenja re-ducirancev, ki so povedali še več, bolj detali-nih in bolj krepkih stvari; slišal pa sem, da nam obstoja ne ogrožajo toliko nizke subven-cije — ki pa tako nizke nikakor niso! — tem-več še bolj vodstvo s svojo nereelno umet-nošno politiko.

Prav zares želim, naj bi gospod dr. Bren-čič, ki je za gledališče toliko žrtvoval, ne bil tisti, ki bi ga — pokopal. Dr. F. S.

tudi v zadnjem napisal: dejstva sama potr-jujejo, da vodstvo ni v stanju, ustvariti Ma-riboru gledališče, ki ne bi vedno v smrtnem strahu moledovalo vse mogoče budžete za mi-loščinske stotisočake. Res je, sto kriz je so-krivih: gospodarske, državne, dramske itd. Tudi je prijeten izgovor, da so gledališča dru-god prav tako v krizi. Vse to so lahko bari-kade, za katere se skrivajo dolžniki. Ne re-šijo pa odgovornosti, dokler niso izčrpane vse možnosti in dokler vodstvo ne uživa zaupanja, da je postalo — kljub svoji sposobnosti — žrtev neke »vis maiore«. Tega zaupanja vod-stvo ne uživa.

Svojčas že sem napisal, da bi moralo vod-stvo postaviti gledališče v tesno sodelovanje z oblastjo, čije gledališče je. Naj bi rastlo iz tesne korespondence z ljudstvom. In je res, da je vodstvo najgloblje probleme: repertoar in organizacijo predstav — reševalo v kabi-netu in jih dalo v formalno odobritev prilož-nostno sezvanim, ki seve niso bili v stanju, da zadeve poprej temeljito preštudirajo.

Ne verjamem, da je prišlo vodstvo nujno v tako krizo, da reducirati plače in osebje. Vodstvo je prišlo v tako krizo, ker ni doraslo svoji nalogi, ki zahteva poleg umetniške kva-lifikacije še silno mnogo psihološke rutine: saj mora biti že vsak trgovec dober psiholog, pa čeprav samo rute kmetičan prodaja. Tem boljši psiholog mora biti tisti, ki hoče rentabilno prodajati umetnost. Tem boljši, čim-manjše je gledališče: v Beogradu je sto glav, v Mariboru mora ena sama misliti.

Naj to ne bi bil nikak očetek g. intendant-a. Opozoriti ga hočem na to, kar itak sam

žkih industrijcev te dni sporočila fašistovskemu tajniku goriske pokrajine, da je ravnateljstvo velike predilnice Brunner S. A. sklenilo, da bo delavci v bodoče pri nameščanju prednost tistim delavcem, ki so vpisani v gorški fašistovski sindikat. To je storil Brunner, ki se je dolgo upiral fašistovskemu pritisku in je prišel s gorškimi fašisti tudi v odprti konflikt; saj je bil čas, ko je bila tovarna v Podgori zastražena, da ne bi fašisti navajali nanjo. Brunnerju bodo gotovo sledila druga podjetja. Brunner je seveda zadel v prvi vrsti Slovence, saj je delavstvo v njegovi tovarni povsem slovensko. To je hudo, to je strašno. »Karta dela« pomeni grozovit udarec vsemu gospodarstvu primorskega ljudstva, obenem predstavlja učinkovito raznarodovalno sredstvo: Ali zatajiš svoj narod in postaneš fašist ali pogini na cesti! Kdor noče zatajiti svoje matere, gre v svet, v Ameriko. Primorska dežela se vidno prazni.

Zopet ščuvanje proti Slovanom

Tržaški tisk že zopet ščuva rimsko vladno proti Slovincem in Hrvatoma. Sedaj, ko je na dnevnem redu spor med Jugoslavijo in Italijo, je treba Primorje prikazati v Rimu kot špione. To bo v Rimu danes držalo. Poglejte, kaj si da »Popolo di Trieste« na uvodnem mestu poroča iz Zagreba: »Špijonaža je na (italijansko-jugoslovanski) meji v polnem razmahu; olajšuje je tudi okolnost, da na tej in oni strani meje živijo samo Slovenci in Hrvati. Tu se ustvarja na našo škodo tak položaj kakor nekdanj na avstrijsko-ruski meji, kjer je vršilo poljsko prebivalstvo organizirano špijonažo v prid Rusiji...« »Popolo di Trieste« gre kot oficielno glasilo fašistovske stranke vendar predaleč. Lahko je pisati take generalne obdolžitve. In prepričani smo, da bodo Rimu tudi dobrodošle; saj je Rim vedno zadovoljen s takimi splošnimi obdolžitvami, ko je treba udariti po slovanskem življu. Minister Fe-

dele, ki je odpustil 42 slovenskih učiteljev na en dan, »ker se niso strinjali s splošnimi (!) smer-ničnimi vlad«, je to dokazal. Pa še dopisnik iz ... Zagreba poroča o špijonaži na Primorskem. Saj »Popolo di Trieste« izhaja vendar v Trstu in bi tržaško uredništvo samo moralo kaj vedeti o špijonaži, ki se vrši pred njegovim nosom. Dobro vemo, zakaj je »Popolo« prišel s to kampanjo. Slovence in Hrvate bi rad očrnil v višjih vojaških krogih in na dvoru, kjer se slovansko prebivalstvo ceni kot element discipline in reda, ki vendar ne zasluži samo blica.

Prvi maj na Goriškem.

Karabinerji so že več dni prej hodili po vaseh in iztikali za ... komunisti. Vpraševali so, kakšne navade imajo kmetje ta dan, ali demonstirajo itd. (Karabinerji se silno pogosto menjajo in tako ne morejo poznati razmer. Prip. ur.) V noči med 30. aprilom in 1. majem so bili celo noč pokonci; patrolirali so po vaseh. Iskali ... prazen strah. Mir, nenavaden mir povsod. Nič petja na vasi, nič glasnega posvetovanja, nič pokanja, nobenih priprav za dvig »maja«. In drugo jutro so se dekleta zaman ogledovala po »majuc«. Karabinerji so se zmagovito vrnili na svojo postajo, podestati so uradno ugotovili »popoln mir« in menda tudi poslali vdanostno brzojavko v Rim: »Duce, svest si, da tolmačim čustva drugorodnega prebivalstva, ki je na dan, ko je nekdanj postavljalo simbolična drevesa z rdečo zastavo marksizmu, ohranilo hladno kri in popolno disciplino, izražam svojo fašistovsko zvestobo.« Devet let gospodarijo že Italijani na Primorskem in še tako malo poznajo to ljudstvo. Povsod vidijo priprave na ... politične manifestacije, na upor! Našim bratom so prepovedali tudi tako nedolžen običaj, kakor je postavljanje »majev«.

Dnevne novice

★ Knezoškof dr. A. B. Jeglič se je danes, v četrtek odpeljal na Belokranjsko, kjer bo opravil cerkveno vizitacijo in delil zakrament sv. birme. Vrnil se bo v nedeljo, dne 22. maja zvečer.

★ Umeščen je bil včeraj 4. maja na župnijo Kropa g. Franc Kanduč, doslej župnik v Babnem polju.

★ Italija razpošilja zdaj po pošti sledečo, v slabo srbohrvaščino prestavljeno tiskovino: »U Jugoslaviji vladajo tri i pol milijuna Srba nad 10 milijuna Nersba — Hrvata, Slovenaca, Crnogoraca, Albanca i. dr. Sve da su Srbi u množini, te da su i kulturniji od ostalih jugoslavenskih naroda, ipak ne bi mogli trajno podjarmiti Nersbe. Ali Srbi su ne samo u majini, oni su i u kulturi zaostali za Nersbima.« — Izvod, ki ga imamo mi v rokah, je dobila Občedokolna slavnba zadruga »Ljudski dom« v Ljubljani in je oddana in pečatena v Milanu na železnici. Mar so v Italiji res tako prismojeni, da mislijo, da bodo med kulturnimi Slovinci in Hrvatji ti njihovi plakati kaj izdali? Z druge strani pa so te tiskovine skrajna provokacija, da se javnost vznemirja in bo morala naša vlada na to vsekakor primerno odgovoriti. Najboljša reakcija bi bila ta, da se enkrat odvzame vsem italijanskim tiskovinam poštni debit v naši državi, saj pišejo vsi italijanski listi v naši državi in narodu sovraženem ali vsaj neprijaznem in tendencioznem tonu. To bi bil obenem najbolj učinkovit odgovor na to, da je v Italijo vsem slovenskim listom brez izjeme vstop de facto zabranjen. Prosimo vladu, da naj ta ukrep nemudoma stori.

★ Kako so se komunisti pripravljali na 1. maj. Na Jesenicah je majski odbor kovinarjev, ki je komunističen, prvi maj proslavil s šundfilmom »Čarovnica in inkvizicija«, ki je ena sama zgodovinska laž, pohujšljiv in umazan film ter kruto žali verska čustva katoličanov. Reklama sama vsebuje žalitve za katoličane, n. pr. »sveti jezuitizem«, »lažni svetniki« in podobno, za kar bi izdajatelj po tiskovnem zakonu moral biti kaznovan. Komunisti so plakate nabili na uradno desko za strokovne razglase v tovarni, pa jih je generalno ravnateljstvo na pritožbo krščanskega socialističnega delavstva dalo odstraniti. Okr. glavar je tudi izdal ukaz, da se imajo slike odstraniti z reklamnih desk kinogledališča. Predstava se je pa le vršila, ker se filmi cenzurirajo v Zagrebu, kjer pasirja največji šund. Komunisti pač ne vedo delavstva pitati z drugim nego s svojimi protiverskimi lažmi, ker mu nimajo pokazati nič boljšega in so delavci njihovih neumnih fraz o svetovni revoluciji že dobobra sitni. Frap o navedeni, da kažejo srednjeveško inkvizicijo, naj rajši pokažejo kakšen film o boljševiški Čeki na Ruskem, ki bi bil bolj resničen in interesanten. Filmska cenzura za Slovenijo pa naj bi bila v Ljubljani, kjer bi se vršila v javnem interesu.

★ Poročil se je 25. aprila g. Karel Serini v Dolenjem Logatcu z gdnico Milko Korenčanovo, 1. maja pa nevestin brat g. Franc Korenčan z gdnico Ivanko Rusovo tudi iz Dolenjega Logatca.

★ Smrt slovenskega štajerskega misijonarja. V Gradcu je 1. maja umrl g. Valentin Vogrinc, duhovnik misijonske družbe sinov Srca Jezusovega. Rojen je bil v Zetahah leta 1864, v mašnika posvečen v Mariboru 1. 1892. Kot kaplan je služboval pri Sv. Marjeti niže Ptuja, v Cirkovcah in v Šmartnem pri Slovenjgradu. Že v lavantinski škofiji je bil zelo goreč duhovnik, pobožen in vnet prid-

gar. Iz Šmartna je vstopil leta 1901 k sinovom Srca Jezusovega v Briksen na Tirolsko. Misijonaril je na več mestih, a že precej let je bival v družbeni misijonski hiši v Gradcu. V torek 3. maja je bil v Gradcu pokopan. Bog mu daj večni mir!

★ Državni geometski izpit je napravil na ljubljanski univerzi g. Miro Černivec.

★ Iz finančne službe. Imenovani so za inspektorja finančne kontrole II. kategorije: podinspektor Ivan Čretnik na Prevaljah, Martin Potočnik v Murski Soboti, Anton Muc v Skoplju za Celje in Dušan Vladetič pri oblasnem inspektoratu v Ljubljani za Banjaluko.

★ Bencinska afera v Št. Lenartu pred sodiščem. V sredo se je vršila pred mariborskim sodiščem vzključna obravnava proti bivšemu županu Avblju v Št. Lenartu v Slov. goricah, katerega je tožil dr. M. Gorišek, advokat v Št. Lenartu, ker mu je Avbelj očitil znano bencinsko afero. Izid razprave je bil ta, da je bil g. Avbelj popolnoma oproščen, dr. Gorišek pa bo plačal visoke pravdne stroške.

★ Redna letna skupščina Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo se bo vršila letos v Novem mestu na kmetijski šoli na Grmu v nedeljo, 8. maja. Začetek ob 10 dopoldne.

★ Posebni vlak na Trsat, ki bo vozil romarje v dneih 23. do 25. julija, bo imel lastno obsežno okrepčevalnico, s čimer bo vsem udeležencem brez dvoma zelo ustrezno. Prijave sprejema »Sveta vojska«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

★ Rezervni častniki — državni uradniki, katerim vojna leta v zmislu določila člena 241 uradniškega zakona vključb prošnjam še niso bila priznana za pokojnino, oziroma za napredovanje, se vabijo, da v svrhu nameravane intervencije sporoče sledeče podatke: 1. ime in priimek, 2. značaj, skupina, kategorija v državni službi, 3. čin in rezerv, 4. urad, pri katerem službuje, in datum vstopa v državno službo, 5. kdaj in pod katero številko je bila prošnja odpravljena na centralno oblastvo in od katerega urada, 6. pri katerem ministru, generalni direkciji, oddelku čaka vloga na rešitev, po možnosti tudi, pod katero številko je vloga tamkaj protokolirana, 7. katera doba naj se prizna (od — do), 8. ali je bila prošnja kolkovana in opremljena s potrebnim potrdilom pristojnega vojnega okrožja. Po možnosti naj vsakdo priloži tudi prepis svoje prošnje. Poročilo je treba poslati na ljubljanski pododbor društva rezervnih častnikov najkasneje tekom treh tednov.

★ Učiteljski tečaj za ročna dela. Oblastni odbor naraščajo Rdečega križa v Ljubljani bo priredil tudi v letošnjih velikih počitnicah in sicer od 4. julija do 6. avgusta učiteljski tečaj za ročna dela. Tečaj se bo vršil tudi letos na srednji tehnični šoli v Ljubljani in sicer: I. Splošni tečaj, obvezen za vse udeležence, od 4. do 11. julija. Predmeti: gnetenje, izrezovanje iz papirja in kartonaže (osnovni pojmi). II. Strokovni tečaj za: 1. kartonažo s knjigovestvom, 2. mizarstvo v zvezi s strugarstvom, rezbarstvom in kovinarstvom, 3. pletarstvo. Vsak udeleženec si bo izbral eno izmed imenovanih strok iz strokovnega tečaja pod II. Za vse obiskovalce bo po njihovi želji tudi tečaj za krasilne tehnike in sicer: vlaganje v les, imitacija vlaganje v les, žgalna tehnika, šikanje na les in na steklo, batik-tehnika, pastinelo-slikarja, šabloniranje na platno, svilo in žamet. III. Teoretični del tečaja bo obsegal predavanja o metodi in pomenu delovne šole.

o higieni, o naraščanju Rdečega križa i. dr. Tudi teoretični del se bo vršil od 4. do 11. julija in bo obvezen za vse udeležence. Udeleženci učiteljskega tečaja bodo lahko stanovali v Akademskem kolegiju, Kolodvorska ulica 12, proti odškodnini 150 Din za ves čas tečaja. Hrano bodo imeli ali privatno ali v uradniški menzi na lastne stroške. Pouk bo brezplačen, le za nabavo materiala, ki je potreben za delavnice, bo treba plačati 100 Din; zato pa ostanejo vsi izdelki last tistega, ki jih izdela. Prispevke za material in za stanovanje je plačati ob vstopu v tečaj. Učitelji (učiteljice) osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prijave z navedbo stroke iz strokovnega tečaja pod II na oblastni odbor naraščajo Rdečega križa v Ljubljani do 1. junija. Prednost imajo oni učitelji (učiteljice), ki aktivno delujejo v društvu. O sprejemu se bodo dotičniki posebe obvestili. Zbera naj se 4. julija ob 8 zjutraj na tehnični srednji šoli v Ljubljani.

★ Tobačna trafika v Teveh, občina Marja Gradec, okraj Laško je zopet prosta. V minulem letu je imela 1550 Din kosmatega donosa. Vojni invalidi in vojne vdove, ki so po invalidskem zakonu zaščiteni in bi se za podelitev razpisane trafike zanimali, se pozivajo, da se zglase najkasneje do 10. maja v pisarni krajevnega odbora Združenja vojnih invalidov v Celju, kjer dobe nadaljnje informacije.

★ Iskrene pozdrave pošiljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter naznanjamo, da smo po trudopolni dvajsetdnevni vožnji, deset dni po suhem in deset dni po morju, vsi zdravi srečno dospeli dne 14. aprila semkaj v Winipeg (Kanada). — Franc Janež, Dolsko. Tomo Mihelič, Hrib. Jožef Zalec, Sinji vrh 11. Ivan Jurca, Stružnice. Valentin Zaplotnik, Sebenje. Andrej Rant, Duplje. Fr. Mali, Križe. Ivan Hrovat, Hinje. Ščurk Leopold, Turjak. Alojz Truden, Podcerkev. Anton Krašovec, Sleme. Ivan Tekavec, Otonica. Josip Kranjc, Topol. Anton Prijatelj, pri Ribnici. Franc Pust, pri Ribnici. Jožef Prijatelj, Sodražica. Jožef Lesar, pri Ribnici. Gregor Šafar, Novi kot. Anton Muhič, Ambrus. Matija Lunder, Kočevje. Anton Lavrič, Travnik. Fr. Benčina, Travnik. Ivan Jeke, Mraševo. Martin Kenik, Ambrus. Matija Rom, Koprivnik. Fr. Rom, Bistrica. Jožef Žagar, Maverlen. Jožef Šitene, Koprivnik. Josip Mavec, Zelimlje. Peter Lackner, Dol-Bukova gora. Jožef Tomec, Podklanec. Franjo Tudurič, Bosanci K. b. Mato Tomac, Pribonci K. b. Ive Grugar, Sela K. b. Franc Zalec, Draga. Jožef Ralkovec, Drenovec. Anton Krupič, Damalj. Jožef Tomac, Pribanji. Ivan Mrak, Preloka.

★ Salonski voz za Kemal-pašo. Po naših železnicah (v nedeljo je bil v Ljubljani) potuje zdaj v Angoro novi salonski voz za predsednika turške republike Gaziz Kemal pašo. Vagon, ki je opremljen z vsem komfortom, s kopalnico s mramornato vano, radio-postajo itd., ima spredaj tudi velik pločnik z balkonom, s katerega bo govoril Kemal paša svoje govore. Vagon je izdelala tovarna v Casseu v Nemčiji.

★ V težkih časih krize. Zanatska banka v Belgradu je te dni razpisala natečaj za nekoliko uradniških mest. Javilo se je nič manj kot 750 kandidatov. Nekako isto število kompetentov se je potegovalo nedavno tudi za razpisana uradniška mesta pri Državni hipotekarni banki.

★ Umrl je v torek 3. maja znani trgovec v Velenju g. Anton Valenčak, v starosti 46 let. Bil je vzor plemenitega moža. Naj mu sveti večna luč — preostalom iskreno sožalje!

★ Čoln je našel 25. aprila na obrežju Save g. Jožef Kokale, posestnik iz Rožnega, občina Blanca pri Sevnici ob Savi. Čoln je popolnoma nov, približno 4 m dolg in 1 in četrt metra širok. Najbrž se je pri zadnjem visokem vodnem stanju kje utrgal.

★ Zurnalistična zmeta. Na Dunaju izhaja mažarska turistična propagandna revija s slikami, ki se zove »Panoramac«. Ta list je dne 17. aprila prinesel nekaj strani o Albaniji ter sliko albanske ljudske šole v Draču. Pred ljudsko šolo stoje šolarji. Toda šolarji nosijo šajkačice na glavah in so oblečeni v šumadinsko narodno nošo. Slika v resnici predstavlja ljudsko šolo s šolarji v neki srbski vasi.

★ Kolo sumljivega izvora, zaplenjeno nekemu mladeniču, se nahaja pri okrajni sodniji v Rogatcu. Kolo je dobro ohranjeno, črno pobarvano, poniklano, s prostim tekom, na zvoncu na levi strani balance ima vtisnjen napis: »Einigkeit macht stark.« Sedlo je rjave barve ter ima vtisnjeno trdko Brüder Assmann, Leibnitz, Stmk.

★ Vseit neobhodno potreben Sanoform se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

★ Ljudje, ki trpe na zaprtju in jih poleg tega muči obolenje debelega črevesa kakor tudi preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje proti možganom, glavobol in utripanje srca, naj jemljejo zjutraj in zvečer četrtinko čaše naravne »Franz-Josef-grenčice«. Vodilni zdravniški kirurških zavodov izjavljajo, da z najboljšim uspehom uporabljajo »Franz-Josef«-vodo pred in po operaciji v trebuhu. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 8823

★ Lekarna G. Bakarčič v Ljubljani se je preselila s Karlovske ceste št. 2 na Sv. Jakoba trg 9, nasproti šole. 3434

★ Rogaska Slatina je najceneje in najudobneje zdravišče za ozdravljenje žledčnih in črevesnih bolezni posebno v času pred glavno sezono. Zahtevajte prospekt!

★ ITO — zobna pasta najboljša.

★ V Ameriko potujete najbolje na parobrodih, ki so last Zedinjenih držav Amerike. Vsa pojasnila daje dr. Iv. Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva c. 6, poslopije »Ljudske posojilnice«.

Lovske obleke

iz najboljšega tirolskega lodna po najnovejši modfi Vam izdela v najkrajšem času in po najnižji ceni tvrdka

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.
Dvorni trg.

Ljubljana

○ Zborovanje Vincencijeve družbe se bo vršilo v nedeljo 8. maja ob pol 4 popoldne v Marijanišču. Dnevni red: 1. Ob pol 4 litanije v kapeli Marijanišča. 2. Po litanijah zborovanje v zborovalnici Marijanišča: a) poročilo predsednika centralnega sveta; b) poročila predsednikov konferenc. 3. Slučajnosti. — K mnogostevilni udeležbi so najljubše vabljeni vsi delavni člani, dobrotniki in prijatelji Vincencijevih konferenc. — Centralni svet Vincencijeve družbe.

○ Pevska vaja Glasbene Matice. Nocoj ob 20 v ženski zbor. V petek ob 20 v moškega zbora za Aljažev pogreb. — Odbor.

○ Občni zbor Krščanskega ženskega društva se vrši 11. maja ob 8 zvečer v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva cesta. Po občnem zboru se vrši predavanje. Natančneje sledi. — Odbor.

○ Društveni sestanek »Svete vojske« in dramatičnega odseka danes in ves mesec maj radi šmarnice odpade.

○ Umrla je gdnica Nina Pressl, modna krojačica na Sv. Petra cesti 20. Pokopali jo bodo v petek ob 4 popoldne. Svetila ji večna luč!

○ Junaški čin. V torek dopoldne je padel pred trnovsko cerkvijo v Gradaščici triletni sinček gospe Vrhovčeve. Za otrokom se je pognal v vodo delavec Janez Habjan iz Trznice, ga potegnil iz vode ter tako otroka rešil pred gotovo smrtjo.

○ Ruska Matica. V soboto 7. maja se bo vršilo v prostorih častniškega doma (vojašnica vojvode Mišiča) predavanje univ. prof. dr. E. genija Kanskega o »Vitaminih«. Začetek predavanja ob 20. Vstop prost.

○ Radio-klub obvešča svoje člane, da bo danes v klubovem lokalu na velesejmu zopet polnil akumulatorje. Akumulatorje naj izvolijo izročiti oskrbniku velesejma g. Logarju.

○ Zasebni krojni tečaj za dame in gospode, izdelovanje krojev po meri. Nov tečaj dne 16. maja. Stari trg 19, II. nadstropje. 3424

Maribor

□ »Mariborski večernik Jutra« si je za začetek nadel popolnoma nepristransko lice, samo da lažje prodre med ljudi, ki v ogromni večini odklanjajo demokratsko glasilo. Ima pa smolo, da si je takoj pri rojstvu nadel pečat svojega izvora in sicer kar pri glavi, da je mariborska izdaja »Jutra«. Prepozno so njegovi očbeli uvideli zmeto, katero bodo sedaj skušali popraviti s tem, da bodo »Jutro« odstranili ter izpremenili napis samo v »Mariborski večernik«. Ker pa so svojo barvo že v začetku tako nespretno pokazali, jim bo ta izprememba malo pomagala.

□ Krščanska ženska zveza za Maribor in okolice naznanja vsem članicam, kakor tudi vsem prijateljem društva, da proslavi 25 letnico 8. maja s sledečim sporedom: Zjutraj ob 6 bo sv. maša s skupnim sv. obhajilom v stolni cerkvi, popoldne pa zborovanje v dvorani Union (Götz). Najprej zasvira godba, potem bo pozdravni govor, nato petje, deklamacija, slavnostni govor g. prof. Zivortnika, potem dvospevi »Rdeči sarafan« ter druge godbene in pevske točke, ki jih izvaja »Maribor«. Pričakuje se obilna udeležba.

□ Nadomestitev nemškega napisa. V Slovenski ulici 12 je enonadstropna hiša, ki je imela nad glavnimi vrati v kamen izklesan napis: Tegetthof's-Geburtshaus. Lastnik hiše je dal v torek to tablo z nemškim napisom odstraniti in sedaj se blišče na istem mestu v kamen vsekane in pozlačene črke: Tegetthofova rojstna hiša — * 1827.

□ Smrt znane Mariborčanke. V Mariboru je umrla 64 let stara in vsem dobro znana gospodična Marija Kraigher. Rajna je bila sestra upokojenega mestnega računskega ravnatelja. Pogreb se bo vršil danes ob 4 popoldne.

□ Stavbe štirih novih mestnih hiš v Smetanovi ulici, od katerih gradi vsako drug mestni stavbenik, vrlo napredujejo. Kletna in betonska dela so že gotova in zidava z opeko bo šla še hitreje. Na letošnjo jesen bo zopet 60 modernih in novih stanovanj raznim strankam na razpolago.

□ Francoski krožek priredi v soboto dne 7. maja ob 8 zvečer v slavnostni dvorani Vesne, Aškerčeva ulica, družabni večer s sledečim sporedom: 1. Dve francoski pesmi, svira na gosli gdnica I. Dernovšek; 2. La France est, belle, deklamira gdnica S. Kotnik; 3. Južna Francija, s projekcijskimi slikami predava g. prof. R. Mariel, in 4. Docteur, kratka šalo-igra. Odbor vabi vse člane in prijatelje društva na to prireditev. Vstopnina 5 Din.

□ Divjanje avtomobilistov in motociklistov po ulicah je povod neprestanim pri-

bam pasantov. Policija prestopke strogo kaznuje, vendar je dosedaj še malo pomagalo. Grajska ulica je radi velikega prometa na točki, kjer se stika s Slovensko ulico, zaprta za promet z vozili in kolesi, kar pa kolesarji malo upoštevajo. Bilo jih je že več prijavljenih policiji. Z eksemplaričnim kaznovanjem se jih bo že izužilo.

□ V grajski kapeli mariborskega gradu bo vsako soboto v mesecu majniku ob sedmih zjutraj sv. maša.

□ **Ukradeno kolo.** Delavcu Karlu Šinkovcu je v Dvorčakovi ulici zmanjkalo kolo, katero je pustil na ulici, ko je stopil za par minut v hišo po opravku. Kolo je znamke Puch, že precej obrabljeno in vredno 800 Din.

□ **Konji so se splašili** v torek popoldne v Koroški ulici hlapcu posestnika Barte. Vozil je iz Vrtnice ulice v Koroško, na ovinku pa mu je nek predmet padel z voza. Ko ga je pobiral, so konji nenadoma zdivjali v galopu naprej proti Vodnikovemu trgu. Ustavil jih je čuden slučaj. Nenadoma so namreč odletela od voza vsa štiri kolesa, konji so nato ostali del voza vlekli še nekaj metrov, nato pa obstali — ni šlo več naprej.

□ **Psi brez nagobčnika** so zadnje čase postali stalna nevarnost za ljudi. Še nikoli ni bilo v kratkem času toliko oseb od psob obgrizenih kakor zadnje tedne. V torek sta bila zopet prijavljena dva slučaja. Pes je obgrizel nekega šolarja, na Tržaški cesti pa je neko ščene napadlo železničarja Stefana S. ter ga obgrizlo do krvi. Ker se vsi od psob obgrizeni poslužijo v Pasterjevi zavod, imajo obične neprestane stroške, isto tudi država, največ pa osebe, ki so primorane zdraviti se daleč od doma. Ker ljudje dnevno čitajo o slučajih človeške stekline, so zelo razburjeni. V Mariboru je sicer strogi pasji kontumak, toda lastniki ki psob gojijo ne upoštevajo.

□ **Zopet nova dalmatinska klet.** V Lekarniški ulici je otvorjena zopet nova točilnica dalmatinskega vina. V Mariboru je sedaj sedem klet, kjer se prodaja izključno dalmatinsko vino. To je tudi za Maribor malo preveč in na vsak način bo treba število omejiti.

□ **Magdalenski park** se odpre v nedeljo in bo ob običajni urah odprt koncert, ki ga priredi železničarska godba.

Celje

□ **Za zrelostne izpite** na celjski gimnaziji je določen kot odposlanec ministra prosvete vsuči. prof. g. dr. Nikola Radoljčič.

□ **Opozarjamo** na koncert Celjskega pevskega društva, ki se bo vršil v soboto 7. maja ob pol 9 zvečer v dvorani Celjskega doma. Koncert vodi društveni pevovodja g. Ciril Pregež. Na klavirju spremlja prof. ga Novak-Božičeva. Predprodaja vstopnic v knjigarni Goričar in Leskovšek. Spored je razviden z lepakom.

□ **V celjski javni bolnici** leži težko ranjen Franc Pajk, hlapec pri Jožefu Bovhi, trgovcu iz Vrač pri Podčetrniku. V soboto 30. aprila so se mu iz povsem neznanega vzroka splasili konji. Najbrž jih je splašil ropot zabojev s steklenicami, s katerimi je bil voz naložen. Pajk je nekaj časa drveče konje zadrževal, končno pa je v bližnji gostilne Smeh v Metinju omagal in izpustil vajeti. Vrglo ga je pod konje in voz ter mu zlomilo levo nogo nad kolenom na dveh mestih, desna pa je došla rano od konjskega kopita. Slučajno mimodolshi avto odvetnika g. dr. Ogrizka je ponesrečena takoj odpeljal v celjsko bolnico, kjer se ranjencu zdravje obrača na bolje.

□ **Nočno lekarniško službo** opravlja ta teden lekarna »Pri Krjžu« na Cankarjevi cesti.

□ **Neka oseba je izgubila** 2. maja okoli treh popoldne na cesti od trgovine Božič na Glavne trga bankovec za 100 Din. Najditelj se prosi, da ga izroči celjskemu policijskemu oddelku.

Trbovlje

□ **Dekoriranje gasilcev.** V nedeljo dne 5. maja, na Florjanovo ali praznik gasilcev, se po prvi sv. maši dekorirata gasilca gg. Malgaj Andrej, kovač in posestnik v Gaberskem in Mak Bernard, posestnik v Gaberskem, za 25 letno požarovalno delovanje pri trškem Trboveljskem gasilnem društvu. Slavnost se vrši v gasilskem domu v Trbovljah. — Čestitamo!

□ **Vajeniška razstava.** Obrtno društvo za Trbovlje—Hrastnik—Dol priredi v dnevih od 22. do 26. maja razstavo vajeniških izdelkov v dvorani ge. Forte na Vodah. Otvoritev se vrši 22. maja ob 9. uri popoldne, in se bodo izdelki ocenjevali po strokovnjakih. Pri izdelkih se bodo nahajale tozadevne risbe in tudi one, ki jih vajenci narišejo v obrtnodolajevalni šoli. Vsak vajenec, ki razstavi katero delo, dobi priznanico, najboljša dela se nagradijo z diplomom in hranilno knjižico. — Hrastniški vajenci naredijo pod vodstvom učitelja obrtno nadaljevalne šole na binkoštno nedeljo razstavo zase. Od vsote 5000 Din, katero je Obrtnemu društvu občina podelila v svrhu omogočenja prireditve razstave, se razdeli na Trbovlje, ki dobijo dve tretjini, eno tretjino pa dobi Hrastnik, in to po številni razliki vajencev tu in tam. Razstavi se posvetijo v Hrastniku od trboveljskih in obratno v Trbovljah od hrastniških vajencev.

□ **Kino »Društveni dom«** igra v soboto ob 7. uri in v nedeljo ob 3. in 7. uri zanimivo dramo »Prvi vitez Francoske«.

□ **Služajno ima naša občina** to leto posebno srečo, ko ji vsak drugi dan dež spere prašne ceste. Ljansko leto smo o tem veliko kritikovali in obljubili, da se bo to leto škropilni voz. Ker se pa bojimo, da se je na to pozabilo, ker če pritisne vročina, se človek ne bo videl pri tem živahnem avto- in drugem voznem prometu iz prahu.

Hrastnik

Umrla je v občinski izolirnici občinska reva Korač. Pokopali so jo v torek v Dolu. Tem revežem, ki so obojeni, da v tem zavodu čakajo smrti,

zadnji čas nihče ne poskrbi, da bi jim prinesel duhovnik tolažilo sv. vere in je po naših točnih informacijah še pred Koračevim umrlo zaporedoma pet oseb, ne da bi bile predvidene. Sedaj, za velikončni čas, želi g. Gorjup iz Dola obiskati te reveže in jim podeliti svete zakramente, a se mu z druge strani ne da prilike za to.

□ **Vedne tatvine.** Gostilničarju Dolinšku sta bili zopet ukradeni dve vreči cementa, sosedu njegovega pa koš, da je mogel umizati cement nesti. Govori se dalje, da je bilo pretekli teden več stvari ukradenih v gostilni g. Zupana na Dolu. Tatove je baje s streljanjem preganjal. Tatovi vdirajo skozi okna, kjer izrežejo šipe.

Brežice ob Savi

□ **Potresna procesija.** Ob groznem potresu leta 1917. je bila storjena obljuba, da se bo za odvratec potresa vršila vsako leto 1. majnika procesija k lurški M. B. v Rajhenburg. V naslednjih letih se je ta obljuba spremenila tako, da se je procesija vršila prvo nedeljo v majniku. Letos se je ob lepem vremenu in udeležbi vernikov vršila procesija 1. majnika, ko je bila ravno nedelja.

□ **V celotni mladinski dobi** je umrl dne 29. aprila 1927 v celjski vojaški bolnici Pavel Šerbec iz Curovca. Začetkom aprila t. l. je šel zdrav v vojaško službo, koncem aprila pa je podlegel zavrtni pljučnici. Bil je vnet Orel, dober telovalec in igralec ter zvest tovariš. — Svetila mu večna luč!

□ **Ljudsko gibanje v aprilu.** V tukajšnji fari so v prošlem mesecu umrli domačini: Neža Zorko, 77 let, Anton Drugovčič, 76 let, Franc Vranetič, 75 let, Martin Salobir, 55 let, Frančiška Wrešč, 60 let, Anton Savnik, 82 let; v bolnici pa Urša Gramc, 46 let, Franc Rožman, 83 let, Marija Kopriva, 52 let, Frančiška Molan, 70 let, Ana Grile, 77 let. — Rojenih je bilo 6 otrok in sicer 5 deklet in 1 deček.

□ **Kolesarske dirke** z zaprekami se je udeležilo 10 kolesarjev. Prvo mesto si je pribral Bogomir Pinterič, ki je prevozil progo 4 km v 7.33 minutah.

Slovenska krajina

□ **Podivjani konji.** Stefan Murec iz Tešanovca je imel z vozom opravek v M. Soboti. Ko je na mestu konje odpregel, so ti podivjali in se spustili v tek. Ker se je to izvršilo zelo naglo, gospodar ni mogel takoj izpustiti vajeti. Konji so ga polegali za seboj in pri tem je bil sramotno s tako silo treščil ob tla, da je moral v bolnici iskati pomoči.

□ **Za novo zastavo.** Dekliška Marija družba v Dolnji Lendavi si prizadeva, da si nabavi društveno zastavo. V ta namen se je začelo prostovoljno čenarno prispevanje. Ker kažejo članice pri tem veliko požrtvovalnost, je upanje, da se v kratkem nabere potrebna vsota.

□ **Zakaj je prenehal »Néplap«?** Ker gg. izdajatelj za svoj korak, da list ustavi, niso navedli nobenega pravega razloga, se na vse strani ugiba, kje pravzaprav tiči vzrok nenadnemu prenehanju. Mnogi so mnenja, da so se gospodje v D. Lendavi naveličali brezuspešnega dela, ki se na drugi strani zvezano z velikimi stroški in so že dolgo čakali ugodnega trenutka, da bi se mogli odstraniti s pozornosti. Drugi pa, ki vedo govoriti o tem, da je razpolagal »Néplap« z nekim madžarskim landom, trdijo, da so izdajatelji imeli z ukinitvijo namen, delati za list, ki se med ljudstvom kljub vsemu prizadevanju ni udomačil, reklamno. Objavili so nedolžen dekret glavarstva v D. Lendavi, češ, glej, zapreke nam delajo, zato pa nas tem bolj poganjajte, da bo mogoče nanovo začeti. Bodi kakorkoli, mi smo od vsega začelca naglasili, da slovenstvo in SLS v Prekmurju ostaneta, listi pa — Neše novine, Néplap — ki so blatili ter napadali slovenski narod in njegovo predstavništvo SLS, izginejo s površja, da ne bo o njih ne duha ne sluha. Naša napoved se je v polnem obsegu uresničila.

Dopisi

□ **Sl. Vid nad Ljubljano.** V novem »Ljudskem domu« bodo v nedeljo, dne 8. maja ob 7 zvečer ponavljali Jalenovo igr »Doma«. Za to priliko se je posrečilo društvu dobiti znani »kamniški godalni kvartet«, ki bo priredil obnem svoj koncert s programom, kakor ga je igral v Kamniku, Kočevju in v Ribnici. Na sporedu je Francez Godard z dvema točkama, Italijan Bazzini z enim kvartetom in Slovenca S. Sautel ter Sl. Savinec z dvema točkama. Vse točke so zelo lepe, melodijne in bodo občinstvu gotovo ugajale. Program je razvrščen tako, da bodo igrali en del pred igrjo, drugega med drugim in tretjim dejanjem in zadnjega po igri. Med dejanji pa bo igral violini solo točke s spremljevanjem klavirja. V Sl. Vidu take godbe še nismo slišali. Zato je velika zasluga društva, da nam jo je oskrbele. Nihče pa naj ne zamudi te prilike, ki se malokdaj ponudi in naj pride k prireditvi! Ne bo mu žal. Lepa muzika je pač nad vse! Zato vsi k prireditvi! — Začetek prireditve ob 7. uri zvečer. — Vstopnina: Parter I. vrsta 10 Din, II. vrsta 7 Din, III. vrsta 5 Din. Galerija sedeži I. in 5 Din, stojšča 4 Din. — Predprodaja vstopnic pri gospodini Zakotnik v Sl. Vidu.

□ **Se. Lovrenc na Pohorju.** Učenci in učence tuk. obrtne nadaljevalne šole so uprizarili ob nedeljah 24. aprila in 1. maja t. l. Ganglovo dramo »Sinc«. — Da je obakratna uprizaritev v vsakem oziru prav dobro uspela, je v prvi vrsti zasluga tuk. zdravniške g. dr. Lojzeta Pirnatu, ki je z nesebično požrtvovalnostjo prevzel režijo igre in posvetil tej svrhi skoro ves svoj prosti čas ter se celo gmotno škodoval. Ker je bil čisti dobiček omenjene prireditve namenjen za podporo tukajšnje prepotrebne obrtne nadaljevalne šole, se mu vodstvo šole za vse žrtve tem potem najiskrenejše zahvaljuje.

□ **Ustanovni občni zbor »Strelske družine«** v Cerklji se vrši v nedeljo dne 8. maja 1927 ob 2 popoldne v gostilni »Javornik«. Dnevni red: 1. Sprejemanje pravil. 2. Volitev stalne uprave. 3. Vpisovanje članstva. 4. Slučajnosti. Državljan! Izvršite svojo patriotsko dolžnost, prislopažite k »Strelski družini«, podpirajte njeno delovanje. — Pripravljali odbor »Strelske družine« v Cerklji.

Glasba

□ **Orkestralno društvo Glasbene Matice** v Ljubljani nastopi v ponedeljek na koncertu Akademije in Narodne galerije v Ljubljani s poleg že omenjene Škerjančeve ouverture »Mlaca Breda« tudi še z odlomki iz suite »Zlahtnega meščana« in pa z Mihečevovo ouverturo »Planet«. Suite »Zlahtni meščan« je znana po svoji lahko razumljivi prepevajoči elementarni muzikalnosti, koje vsak stavek ima svoje posebne vrline. Mihečeva ouvertura »Planet« pa je skladba domačega skladatelja starejša dobe okrog 1820—1830, ki je tako po zunanji obliki kakor tudi orkestralni tehniki tipični znak tedanje dobe. Napisana je v taktirnem obsegu orkestra, to je za 14 instrumentov ter se odlikuje po izredno barveni melodiji. Izmed treh Mihečevih ouvertur, ki so nam ohranjene, je ta brez dvoma najmočnejša. Koncert se vrši v ponedeljek dne 9. maja ob 20. uri zvečer v Unionski dvorani. Vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni.

□ **Kapelnik dr. Danilo Svava** je znan tudi kot odlični pianist. Klavirski pouk je užival pri znamenitem slovenskem pianistu g. Antonu Trostu na Dunaju in pa pri Srečku Kumarju v Trstu. Odlična je njegova tehnična spretnost, saj obvlada svoj instrument popolnoma suvereno. Znan pa je tudi kot odlični spremljevalec solistov tako, da ima v njegovi roki spremljevanje popolnoma solistu enakovredno in ne samo spremljajočo vlogo. Na koncertu, ki se vrši v petek dne 6. maja v Filharmonični dvorani, bode spremljal slovensko violonistko Vido Jerajev, kjer ima posebno težko nalogo v Beethovnovi Kreutzerjevi sonati, saj zahteva tukaj ravno klavirski part celega umetnika. Poleg tega bode pa tudi spremljal go. Franjo Čadežev, ki sodeluje na tem koncertu s tremi opernimi arijami. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20 uri zvečer.

Cetrtek, 5. maja: VOJICEK. Red C. Petek, 6. maja ob 15. uri pop.: HLAPCI. Dijaška predstava po znanih cenah. Izven. Sobota, 7. maja ob 15. uri pop.: TRIGLAVSKA BAJKA. Mladinska predstava po izredno znanih cenah. Izven. Nedelja, 8. maja: LUMPACIJ VAGABUND. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Cetrtek, 5. maja: MADAME BUTTERFLY. Red B. Petek, 6. maja: Zapri. (Generalna skušnja.) Sobota, 7. maja: FIDELIO. Premijera. Izven. Nedelja, 8. maja ob 15. uri pop.: ORLOV. Opereta. Izven. Znižane cene.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 5. maja ob 20. uri: LOGARJEVA KRISTA. Ab A. Kuponi. Petek, 6. maja ob 20. uri: Literarni večer slovenskih književnikov.

Literarni večer v mariborskem gledališču. V petek dne 6. maja priredi drušvo slov. književnikov v mariborskem gledališču literarni večer. Nastopijo gg. Zupančič, Finžgar, Gruden, Seliskar, Novčan in Zorec z recitacijami svojih del. Ker bo umevno naval na blagajno velik, priporočamo nakup vstopnic v predprodaji.

Gostovanje sarajevskega gledališča v Mariboru. Sredi maja se obeta v Mariboru dva izredno zanimiva večera: sarajevska drama »Prizori 16. maja bosanski večer« »Almasac« (3 slike iz muslimanskega življenja), 17. maja pa »Zono Zanjirova«, štiridejanski iz muslimanskega življenja. Navadne operne cene. Bloki ne veljajo. Priporočila se nakup vstopnic pri drevni blagajni.

Knjige in revije

□ **Dr. Jakob Kelemina: Literarna veda.** Pregled njenih ciljev in metod. Založila Nova založba v Ljubljani. Natiskala Zadruga tiskarna 1927. Str. 120. Cena brošurani knjigi 26 Din — v celo platno vezani 34 Din. Sledeč potrebam našega duševnega razvoja, je Nova založba izdala pričujoče znanstveno delo, ki je v prvi vrsti namenjeno tistim, ki se pri svojem študiju morajo baviti z literarnimi vprašanji, to je akademskemu dijaštvu; dobrodošča in potrebna pa je tudi vsakomur, ki ga zanimanje za literaturo žene k globljemu umevanju in ocenitvi literarnih proizvodov. Ker je to tudi prvo delo te vrste pri nas, pomeni ta knjiga temelj za literarno vedo pri nas. Pisatelj se opira na obsežno strokovno literaturo pri drugih narodih in nam je na majhnem prostoru stnil vsa osnovna vprašanja o nalogah literaturne vede same, o postanku umetnine, o analizi umetnine te o nalogah in smereh literaturne zgodovine. Zaležništvo opozarja, da je knjiga izšla v majhni nakladi in da je z ozirom na sloje, ki jim je ta knjiga potrebna, nastavilo kolikor mogoče najnižjo ceno.

□ **»Slovenska krajina«**, I. letnik, skupna štev. 5.—6. Vsebina: V dneh preteklih. Osvobojenje. Spomini! Srečni in nesrečni doživljaji Vladka. Zakaj volkovi nimajo hiše. Vinski brat. Pikiranje. Velikonočna! Naeov nesrečni dan. Zabavni kotiček Kotiček za mladino. Listnica urenišča. — Kakor kaže »Kotiček za mladino«, list nima prijateljev le med prekmursko šolsko mladino, marveč si jih pridobiva tudi med malčki v ostali Sloveniji. Od večjih strani so prišli dopisi, ki zagotavljajo, s kakim veseljem pričakujejo otroci v šoli »Slovensko krajino«. Ako smemo soditi po tem, se list v kratkem udomači v vsej Sloveniji. Naroča se v tiskarni E. Balkanyi, D. Lendava.

Cerkveni vestnik

Nočnim fastivcem presvetega Rešnjega Telesa se naznanja, da je nočjo redna mesečna molitvena ura. Molila se bo 2. ura: Obisk najsvetejšega Zakramenta. Vljudno vabimo moše in mladeniče, da se v obilnem številu udeležijo nočnega čiščenja.

„Zvezde“ brez gaže.

Ena največjih cirkuških senzacij zadnjega časa je bila nedavno tega v Topsyfieldu v Ameriki. Dr. Carter iz Newyorka ima namreč konja z imenom blisk (lightning), kateri z doktorjevo hčerko na hrblju poskoči raz oder v ribnik 40 čevljev globoko. Vsakokrat skoči spretno, ne da bi se kaj pripetilo ne njemu ne deklici.

Se drug cirkus je v Ameriki, ki pa ima kar dva konja, ki skačeta in se potapljata. Pri predstavi sta oba zelo živahna in ko ugledata oder, ki pa je le 25 čevljev nad vodo, se previrata, kdo bo preje poskočil. Prva je navadno kobila, ki nemudoma poskoči, konj pa napravi publiko preje še poklon.

V Olimpia-cirkusu v Londonu imajo mladega slona, katerega radi njegove gibčnosti vse občuduje. Med drugimi umetnostmi se vozi tudi na triciklu, kateri je seveda nalašč zanj prirejen. Ima čudne pedale in mesto balance zavrt drog, katerega se slon pri vožnji z rilcem oklepa.

Ptiča noja tudi radi uporabljajo za razna cirkuška dejanja in v Nici so pred kratkim kazali noja, ki je dresiran, da vozi kakor konj z vajeti v kljunu. Toda ta žival je svojeglavna in se včasih trdovratno upre.

Najbolj dresirani cirkuški umetniki so gotovo psi. Toda vse dosedanje pa presega dresura psa, ki nastopa v drami »Gozd v Montgarges«, kjer pograbi zločinca za vrat. Igralec, ki igra zločinca, ima poseben ovrtnik, da mu pasji zobje ne zaidejo pod kožo. Publika

si ne upa dihati, tako je to dejanje napeto in vsak večer je varijete, v katerem nastopa, razprodan.

Stari Londončanje se spominjajo osla, kateremu je bilo ime »Ping-Pong«. Praviijo, da od onih dob še niso videli tako dresiranega živalskega komika, kot je bil ta magarec. Rekli so mu splošno le novi klovn.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.9, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 980.

Cetrtek, 5. maja.

Zagreb: 20.30 komorna glasba, 21. 45 poročila 22 plesna godba. — Breslau: 20.25 H. Chr. Kaerger »Der verschossene Maic«, 22.15—24 plesna godba. — Praga: 20.40 koncert, 21.40 igra, 22 poročila, 22.30 prenos iz Narodnega doma v Kral. Vinohrady. — Frankfurt: 20 H. v. Hofmannsthalova tragedija »Elektra«, glasba R. Straussa, nato do 24.30 plesna godba. — Brno: 20.30 arije iz italijanskih oper, 21 koncert inf. reg. štev. 43, 22 prenos iz Prage. — Rim: 20.45 Selezione dell'opera »La Serva Padrona« di G. B. Pergolesi. — Langenberg: 20.30 drugi weifalski večer »Von Narren und Käuzen«, 22.30 koncert (prenos iz Kaiserhofa, Münster). — Berlin: 20.30 »Wiener Luft«, 22.30—24.30 plesna godba. — Dunaj: 20.05 komorna glasba, kvartet Buxbaum, 21.15 Frühlung in Wien. — Varšava: —

Petek, 6. maja.

Zagreb: 19.15 prenos opere iz zagrebskega narodnega gledališča, nato poročila. — Breslau: 21 koncert šlezkega deželnega orkestra, 22.15 esplanato. — Praga: 19 prenos iz Brna, 22 poročila, 22.30 godba iz kavarne Zavrel. — Frankfurt: 20.15 sinfoničen koncert, nato plesna godba (prenos iz Kassela). — Brno: 19.15 prenos iz narodnega gledališča: J. Kvapilova lirčna pravljica »Rustalka«, godba A. Dvoraka, 22 prenos iz Prage. — Rim: 21 Grande Concerto — Langenberg: 20.30 vesel večer, 22.45 koncert (prenos iz restavracije »Staphanie« in Kölnu). — Berlin: 19.30 prenos iz mestne opere v Charlottenburgu: C. M. v. Weber »Freischütz«, opera, nato večerna glasba. — Dunaj: 20.05 G. Verdi »Ein Maskenball«, opera. — Varšava: —

Sobota, 7. maja.

Zagreb: 20.30 vesela večerna glasba. — Breslau: 20.10 raznovrsten spored, nato plesna godba. — Praga: 20.40 opereta, 21.30 veseloigra, 22 poročila, 22.20 godba. — Frankfurt: 20.25 vesel večer, nato do 24.30 jazzband. — Brno: 19 koncert, 22 prenos iz Prage. — Rim: 21 Transmisione da un Teatro. — Langenberg: 20.15 vesela ura, 21 sinfoničen koncert, nato do 1 plesna godba. — Berlin: 20.30 vesel konec tedna, nato J. Landauova enodejanka »Besuch in der Nacht«, 22.30—24.30 plesna godba. — Dunaj: 19.45 Grillparzerjev ciklus »Ein Bruderzwist im Hause Habsburg«, žaloigra v petih dejanjih, nato večerni plesni koncert. — Varšava: —

Izpred sodišča

Kaznovana neprevidnost. Ljudje se prav gotovo upravičeno pritožujejo nad kolesarji, ki včasih prav po divje drve po ulicah. R. Franc je zaradi neprevidne vožnje, odnosno lahke telesne poškodbe moral pred sodnika. Po klancu mimo mestne kopeli in mestne zastavljajnice je podil proti Seniperški cesti in podrl perico Simončič, da se je poškodovala. Ker ji je za bolečine že poravnal, ga je sodnik obsodil na 50 Din globe in na svaričen opomin mu je še dal, kako je dopustno voziti.

Energična starša je kmetica Helena iz Ižanske okolice. S sosedovimi si niso prav dobri in ko je peljal po njeni poti 16 letni Anton stelo, in sicer na ročnem vozčku, ga je starša nahrulila in ozmerjala, nazadnje ga je pa česnila z grabljami po glavi in to precej izdatno. Plačati bo morala 150 Din za bolečine, 120 Din za zdravniško spričevalo in še 300 Din globe. Pa ji kazni ni bila nič kaj všeč, mrmraje je odšla iz dvorane.

Pokvarjene klobase je prodajal Seliskar Jože in zato se je moral zagovarjati. Klobase je najbrž samo v naglici presušil in tako prodal ge. R. Ta je takoj opazila, da so pokvarjene in jih zato ni upala prodajati. Jože je tudi kupil dva prašiča in jih ni dal ogledati. Oboje je bil na 250 Din denarne kazni in na povračilo škode.

§ 104 s. k. z. je marsikomu v preglavico in marsikdo je že občutil njegove posledice. Skoro ni dneva, da bi ne bilo razprav zaradi najbolj znanega paragrafa. Delavec M. je na Zaloški cesti nabrull službojočega uslužbenca dopravnostnega urada s precej čednim s'avkom: »P..... afna afna si, pa čeprav vsi slišijo.« Pijan je bil, pa dobil za psovko 150 Din kazni. — Železničar S. pa na Vodnikovih cesti ni hotel pokazati in odprel kovčega službojočemu mlitničarju, zraven ga je pa še ozmerjal, češ, ti h..... nam nikoli ne dajo miru, manjka se takih žeparjev. Besede ga bodo stala 300 Din. — V Notranjih gorah je imel krajinski svet svojo sejo, v sejo sobo je pa vstopil Valentin, se najprej razlogotil zaradi opeke, katero je dobavil sam in so mu jo baje kritizirali, potem pa zaslišal predsedniku krajnega šolskega sveta, češ da ni nič vreden sin, ker pusti očeta strdati in da ni vreden, da bi se imenoval sin. Pričo so izpovedale, da se je takrat seja še vršila in Valentin je bil obojen na 300 Din kazni in na povračilo stroškov.

R. Franc, ki pa ni naš državljan, se ga je prav pošeno nabral in kar na lepem pretepel na Ambroževem trgu nekega mestnega delavca. Je pa tudi drugače podjeten. V baru »Adria« je iz za klenjene shrambe izmaknil 3 litre malinoveca, zraven seveda dva kozarca in pa še pol kilograma ogrske salame. Povrniti bo moral škodo in pa dve dni bo moral obupati ke v zaporu.

Usodna vožnja. Zagovarjati se je moral železniški čuvaj pri Dolenjski cesti. Po cesti je namreč pripeljal z vozom Franc Repar, in ko bi moral železniški prelaz, je čuvaj že spuščal zaporo. Z roko mu je dal znamenje, naj se ustavi z vozom, pa ali Repar ni razumel znamenja ali si ne bi brigal, se je z vozom naprej in isti moment mu je padla zavora na tilnik, da je padel z voza in oblezel nezvesten. Mogoče, da mu je udarec rešil življenje, ker že je prisopihal vlak in možno je, da bi bil drugače zagrabil vlak voz, konja in njega. Izkazalo se je, da čuvaj ni bil kriv nesreče in je bil za oproščen.

Polzvedovanja

Izgubil se je dne 1. maja s Šmarne gore proti Mednem do Ljubljane otroški plašček. Pošten najditelj se naproša, da ga odda proti nagradi pri I. R., Ulica na Grad št. 7, Ljubljana.

Gospa, ki je večerjati okoli 11. ure dopoldne menjala v Jugoslovnski banki v »Ljubljanskem dvoru« 3000 Din, naj se v važni zadevi zglašči čim prej v poslovnih prostorih imenovane banke, kje je znana.

Gospodarstvo

Elektrifikacija železnic.

Iz zanimive študije Društva narodov o elektrotehnični industriji sveta za svetovno gospodarsko konferenco posnemamo sledeče zanimive podatke o elektrifikaciji železnic, ki jih je sestavila centralna zveza nemške elektrotehnične industrije:

V Evropi je električni pogon na 6000 km železnic, to je 1.6 odstotka vsega železniškega omrežja, ki ima dolžino 380.000 km. Leta 1922 je bilo elektrificiranih samo 2200 km od 370 tisoč kilometrov, to je 0.6 odstotka.

V Severni in Južni Ameriki je bilo leta 1926 železnic 599.000 km, od teh elektrificiranih 8850 km, to je 0.7 odstotkov.

Po posameznih državah je bilo elektrificiranih železnic (v oklepaju odstotni delež na celotnem železniškem omrežju): Francija 1060 kilometrov (5.9), Italija 1000 km (2), Nemčija 861 (1.7), Švedska 926 (5.9), Švica 896 (15.6), Avstrija 945 (5.2), Norveška 205 (5.9), Španija 166 (1.1), Ogrska 143 (1.5), Anglija 130 (0.3), Holandija 115 (0.3); severnoameriške Združene države 3127 (3.8), Kanada 301 (0.5), Čile 255 (2.9), Japonska 211 (1), Brazilija 64 (0.2), Kuba 52 (0.9), Mehika 48 (0.2). Večina se uporablja enofazni tok.

Posebne podatke pa vsebuje študija za Italijo in Francijo.

Italija je pravzaprav prva začela z elektrifikacijo železnic in sicer datira to iz leta 1899, ko so se začeli poskusi z vozovi z akumulatorji, ki pa niso uspeli.

Prva elektrificirana proga je bila Milan-Varese in otvorjena v oktobru 1901 (s stalnim tokom 650 voltov in tretjim tirom). Druga elektrificirana železnica je bila leta 1902 Valtellinska s trofaznim tokom visoke napetosti (3400 voltov). Leta 1913 je imela Italija že 849 km elektrificiranih prog, ki so porabile 40 milijonov kilovatnih ur.

Skupno ima sedaj Italija 988 km elektrificiranih železnic; na 230 km se uporablja trofazni tok, na 758 pa enofazni. Sedaj se dela na elektrifikaciji 1024 km železniških prog.

Francija ima (1. januarja 1927) elektrificiranih 1145 km prog (od teh 522 km enotirnih, 567 km dvotirnih in 56 km četverotirnih, to je skupaj 1880 km enotirnih prog). Dela pa se na elektrifikaciji 10.5 km enotirnih ter 422 kilometrov dvotirnih prog (to je 854.5 km enotirnih).

Električne lokomotive, katerih je 636 (gradi se jih 229), porabijo letno 105.6 milijona kilovatnih ur.

Krankske deželne elektrarne. Z ozirom na večerajšo vest, da je ljubljanski oblastni odbor prevzel v last in upravo elektrarne na Zirovnici, podajamo par podatkov o centrali. Montirana sta 2 generatorja po 1500 konjskih sil. V letu 1926 je imelo 3000 odjemalcev priključenih 19.000 žarnic (1925 17.000) ter 180 motorjev (leta 1925, 163), ki služijo večinoma v poljedelske svrhe in znaša njih delavnost 900 HP. Elektrarna je proizvajala lani 1.138.950 kilovatnih ur (1925 844.030 in 1924 723.240 ur).

Likvidacija Zitnega závoda d. d. v Zagrebu. To podjetje, ki je včasih prav dobro uspevalo in je bil njegov sedež pred fuzijo z družbo »Srpsko-amerikansko d. d.« v Ljubljani, je že likvidiralo svojo podružnico v Ljubljani, sedaj popolnoma likvidira.

Podporne organizacije Jugoslovancev v Ameriki. Iz majske številke »Bankarstva« posnemamo po podatkih g. Kosiera o imovini in članstvu podpornih organizacij Jugoslovancev v severnoameriških Združenih državah sedeže: Slovenci so imeli v 9 zvezah 2064 organizacij s 120.061 člani (80.145 odraslih). Imovina teh organizacij je znašala 5.299.000 dolarjev. Hrvati so imeli 6 zvez, 955 organizacij s 84.888 člani (61.662 odraslih) in z imovino 3.057.000 dolarjev. Srbi so imeli 4 zveze s 298 organizacijami in 17.917 člani (15.206 odraslih).

Imovina njih organizacij znašala 253 dolarjev. Poleg tega je bilo še samostojnih srbskih, hrvaških in slovenskih organizacij, katerih članstvo ceni na 160.000 in imovino na 2 milijona dolarjev. Tu niso všete stavbe in kreditne zadruge (10, kapital 5 milijonov dolarjev) ter fond narodnih domov (okoli 100 domov z 2 milijona dolarjev). Podatki so sestavljeni po stanju 30. junija 1925. Od tedaj se je premoženjsko stanje gotovo znatno povečalo.

Javna avtoprometna ustanova. V Ljubljani se namerava ustanoviti javna avtoprometna ustanova, ki bi z avtobusi ozir. takšni vzdrževala zvezo med Ljubljano in Vičem, potem St. Vidom-Siško in Črnučami, v poletnem času s Savo in pozimi s Podutikom. Člani družbe — trgovci, podjetja sploh bi imeli vožnje in prevoze po režijskih cenah. Priprave za ustanovitev se že vrše. Med pozivalci najdemo: velesojem, Zvezo za tujski promet, Zdrudno banko in v njen koncern spadajoča podjetja, Franzl, Krisper, Loranit itd.

Trgovinska agencija v Carigradu. Kako poročajo iz Beograda, se v kratkem ustanovi v Carigradu trgovinska agencija, za katero je trgovinsko ministarstvo že dalo odobritev.

Zlate bilance v Avstriji. Uradna statistika navaja, da je do konca marca t. l. objavilo svoje zlate bilance 324 družb (d. d.) od obstoječih 746. Od teh 324 je obstajalo pred vojno samo 180. Vseh 324 družb ima kapitala 788, rezerv pa 445 milijonov šilingov. 180 predvojnih družb ima sedaj samo 78% predvojnega kapitala in rezerv. Čisti dobiček družb pa znaša komaj tretjino predvojne. Edino sladkorna industrija izkazuje za leto 1925. večje dobičke kakor za 1913.

Borza

Dne 4. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.495—13.525 (13.49—13.52), Italija 292.23—301.23 (286.80—288.80), London 276.20—277 (276.20—277), Newyork 56.75—56.95 (56.75—56.95), Praga 168.30—169.10 (168.30—169.10) (168.30—169.10), Dunaj 8.005—8.035 (8.005—8.035), Curih 10.94—10.97 (10.94—10.97).

Curih. Beograd 9.13 d.n. (9.13), Berlin 123.20 bl., Budimpešta 90.55, Italija 27.205 (26.60), London 25.265 (25.26), Newyork 519.875 (520.50), Pariz 20.88 bl. (20.87), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.15 (73.15), Bukarest 3.28 den., Varšava 58.10.

Dunaj. Devize: Beograd 12.45, Kodan 189.20, London 34.45, Milan 37.20, Newyork 708.50, Pariz 27.79, Varšava 79.25. Valute: dolarji 705.75, angleški funt 34.42, lira 37.15, dinar 12.43, češkoslovaška krona 21.09.

Praga. Devize: Lira 178.80, Zagreb 59.21, Pariz 132.05, London 163.70, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84.50—85, vojna odškodnina 338—339, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 149 zaklj., Merkantilna 99—100, Prastrediona 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 510 bl., Veveče 119 den., Savbna 55—65, Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84.75—85.50, agrari 51—52, vojna odškodnina 336—338, maj 338—339, junij 340—342, Hrv. esk. 96.50, Hipobanka 61—61.50, Jugobanka 93 zaklj., Prastrediona 850 zaklj., Ljublj. kreditna 150 den., Sečarana 520 zaklj., Slavonija 27 zaklj., Trbovlje 49—500, Veveče 131—135.

Dunaj. Podom. savska-jadran. 82, Živno 92, Alpine 48.95, Greinitz 7, Trbovlje 69.25, Hrv. esk. 14.80, Leykam 11.75, Jugobanka 11.80, Avstrijske tvornice za dušik 41.50, Gutmann 39.50, Mundus 175.

BLAGO.

Ljubljana. Tendence za les čvrsta, za dež. pridelke čvrsta. Zaključki: les 6 vagonov. Kurzi ne izpremenjeni.

Sport

PRVENSTVENA TEKMA ILIRIJA—HERMES.

Z ozirom na časopisne vesti o nedeljski tekmi Ilirija—Hermes, obvešča odbor javnost, da je v svoji redni seji sklenil uvesti strogo preiskavo in eventuelne krivice najstrožje kaznovati. — Odbor S. K. Ilirije.

ILIRIJA—MARIBOR 8. t. m.

V nedeljo igra Ilirija revanšno prijateljsko tekmo s I. SSK Mariborom. Tekma je za Ilirijo nekaka glavna skušnjava za prvenstveni finale, v katerem se sestane teden dni kasneje z mariborskim Rapidom. Gostovanje Maribora, ki nastopi v Ljubljani v nedeljo po daljšem presledku, bo spre-

jela naša sportna publika gotovo s simpatijami. Po kulturni igri je staviti enajstorice Maribora nad Rapidovo; velja upravičeno za enega prvih moštev v podsavezu, že opetovano se je priborilo do prvenstvenega finala.

PRVENSTVENE TEKME 8. t. m. V LJUBLJANI.

V nedeljo se vrši v Ljubljani zadnja prvenstvena tekma v I. razredu. Protivnika si bosta Primorje in Hermes. Za predigro je določil LNP drugorazredno prvenstveno tekmo Svoboda : Slavija, ki je odločilnega pomena za končno slanje prvenstva v tem razredu.

* * *

S. K. Jadran. V petek 6. t. m. ob 20 se vrši seja upravnega odbora v Narodni kavarni. Dnevni red je: 1. Stališče kluba z ozirom na zadnje prvenstvene tekme. 2. Razpravljanje o zopetni ustanovitvi hazena-sekcije. 3. Poročilo o igrišču. 4. Služajnosti. Seja je izredne važnosti. Radi tega je prisotnost vseh odbornikov neobhodno potrebna.

Tajnik.

DOMAČI SPORTNI DOGODKI.

Preteklo nedeljo so se odigrale na domačih sportnih prostorih nekatere važne nogometne in hazenske prvenstvene tekme, ki smo jih deloma že omenili. V nogometnem prvenstvu podzveze treba posebno omeniti semifinale v Mariboru med prvakom mariborskega okrožja podzveze Rapidom in celjskim prvakom Atletik SK. Rapid se je z zmago v razmerju 6:2 kvalificiral za finale prvenstva in mora nastopiti 15. t. m. v Ljubljani proti Iliriji.

O ljubljanskih prvenstvenih tekmah Ilirija—Hermes in Primorje—Slovan smo že pisali. Ilirija je absolvirala to tekmo z drugo garnituro, ker je I. moštvo igralo isti dan v Splitu z Borecem. Vendar irregularnost te tekme ne obstoji v tem, da je postavila Ilirija II. garnituro (igrala je tudi prej nekaj prvenstvenih tekem z II. oz. mešanim moštvom), temveč v očitno namerano slabi igri njenega centerhalfa. Hermes je na ta način prišel do cene zmage 4:2 in seveda tudi do 2 važnih točk v prvenstveni tabeli — se pravi, ako bo podzveza verificirala ta izid. — V sledeči tekmi Primorje—Slovan se je publiki povsem neprikrito in neženirano servirala farsa. Igralo je v tej igri vseh 22 igralcev obeh strani tako kot v prvi igri samo centerhalf. Ko je koncem igre grozila nevarnost, da Primorje zgubi s 3:4, so pomagali še Slovanovi branilci. Razumljivo je, da je bila publika ogorčena nad takim »sportom« in da je predčasno odhajala s prostora. Podzveza je v interesu nogometnega sporta, mislimo, dolžna, da ukrene potrebno, da se take nesportnosti in tako norčevanje iz publike ne dogode še enkrat.

Ilirija je gostovala v soboto in nedeljo s I. moštvom, toda brez Zupančiča II in Omana, v Splitu, kjer je absolvirala dve prijateljski tekmi z JNK Borecem, lokalnim rivalom glasovitega Hajduka. Prvi dan je izpadla tekma neodločeno 1:1, drugi dan je Ilirija zmagala s 3:1.

V Zagrebu se je vršila ob velikem zanimanju publike — na igrišču se je zbralo preko 6000 gledalcev — prvenstvena tekma med HAŠKOM in Gradjskim. Zmagal je prvi z 2:1, s čimer si je še utrdil pozicijo na čelu prvenstvene tabele.

Tudi v Beogradu se je vršila odločilna tekma za nogometno prvenstvo podzveze in sicer med

Jugoslavijo in Beograd. SK. Zmagal je BSK v razmerju 2:1.

Hazena. — V hazenskem prvenstvu sta bili odigrani v nedeljo dve važni tekmi. V Ljubljani je igrala družina Ilirije s Primorjem. Ilirjanke so ob jako dobri igri odnesle visoko zmago v razmerju 14:1. — V Mariboru sta se srečali družini Maribora in Mure. Ob živahni, toda nekoliko preostri igri (sodnik!) je zmagala zaslužno družina Maribora v razmerju 9:6. — Prihodnjo nedeljo igra v Mariboru Maribor in Ilirija, v Ljubljani pa Atena in Primorje.

KOZELUH — NAJUCH 6:4, 6:4, 6:1.

Spet enkrat sta se borila, ta dva volikana tenisa; Tilden je bil sodnik! Leta 1925. je v boju za evropsko prvenstvo v Deauville na Francoskem zmagal Kozeluh, lani v Berlinu v revanšnem boju Najuch, o božiču 1926 spet Kozeluh. Ker se je lani Najuch z Amerikanci kar igral, je Kozeluhova zmaga tem pomembnejša. In sedaj je spet zmagal. Kako različno sodijo listi! »Berliner Tageblatt« je pred letošnjim bojem pisal: »Najuch ima več upanja na zmago. Kdor pa pozna hitrega in žilavega Kozeluha, ta ve, da se ne bo dal premagati brez hudega boja.« Nasprotno je pa pisala »Vossische Zeitung«: »Zelo smo veseli, da bo sodil Tilden. Vsa ne bo nobenega nespornost. Najuch je nekaj starejši, manj gibljiv kot Kozeluh, a taktično bolj prebrisan. Kozeluh gre v boj z zavestjo, da se ne da utruditi. Če Najuch ne bo hitro zmagal, prisojamo Kozeluhu boljše šanse.« Citiramo zato berlinske liste, ker se je boj vršil v Berlinu in sta oba mojštra tam učitelja tenisa. Revanšni boj se bo vršil v Pragi na koncu maja.

Danes teden smo v »Sportnih dogodkih« zapisali tole: Najuch je premagal Landmanna 6:2, 7:5, 7:5; Kozeluh je premagal Landmanna 6:2, 6:3, 6:3, torej prvi 20:12, drugi 18:8. S tem smo prisodili K. Kozeluhu boljše šanse.

O boju samem bomo:

Tilden je bil sodnik, vodil je tekmo v splošno zadovoljstvo, zmeraj je dobro in pregledno povedal, kako je. Simpatije si je pridobil na mah. Dejal je: »Zame je bil potek igre nad vse zanimiv, saj sta tekmovali dve popolnoma si nasprotni igravski individualnosti. Kozeluh je najboljši profesional, kar sem jih kdaj videl, in sploh najboljše igralce vseh svetov. Njegova preudarna in z dosledno taktično igro spominja po vsem sestavu na Lacostea, pa s tem primerjanjem nočem reči, da je tudi igravna moč teh dveh prvakov enaka.«

»Berliner Tageblatt« piše: »Že takoj v začetku igre se je videlo, da Najuch proti Kozeluhu, v izborni formi se nahajajočemu, ne bo dosti opravil. Ko je Najuch videl, da proti premočnemu nasprotniku nima nobenega upanja na uspeh, se je konec bližal nepričakovano hitro. V tretji rundi se je Kozeluh z Najuchom kar igral, in se ima Najuch zahvaliti samo dobri volji nasprotnikov, da je sploh 1 točko rešil. To dejstvo, je pokazalo, da moramo Kozeluha trenutno postaviti precej nad Najucha.«

»Vossische Zeitung« prinaša izredno obširno strokovno oceno, naslov članka je: Kozeluh der beste Spieler der Welt.

30. maja se bosta prvaka v Pragi še enkrat kosala. Tedaj bomo videli ali je premoč Kozeluhova res tako velika, kot je izražena v gornjih točkah.

O Tildenu kot igravcu bomo pa priobčili članek jutri.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 4. maja 1927.

Višina barometra 508.8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Vetar in brzina v m	Oblačn. 0—10	Vrsta padavin		Slabost	Vreme
						ob opazovanju	vrem. dež.		
Ljubljana (dvorec)	7 761.3	14.4	92	mirno	10	dež	3.1	19.9	13.3
	8 759.1	19.4	72	SE 2	10				
	14 760.4	15.2	83	SW 2	10				
Maribor	761.3	15.0	97	SE 6	10	dež	3	20	12
Zagreb	761.5	16.0	98	NNE 2	10	dež	5	23	15
Belgrad	761.5	21.0	66	mirno	7	dež	0.2	26	15
Sarajevo	761.4	18.0	64	mirno	10			22	13
Skoplje	764.0	20.0	67	SE 2	10	pršenje	0.1	27	15
Dubrovnik	761.3	20.0	64	E 1	3			24	9
Praga	761.3	10.0	—	SSE 4	8			19	9
Split	759.7	20.0	53	ESE 8	9			22	17

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za četrtek, dne 5. maja: Pusto in deževno vreme traja dalje.

Sven Elvestad:

25

Mož, ki je oropal mesto.

»Odšla bova, da poiščeva, načelnika kazenske policije,« kakor tudi znanega, detektiva Asbjörna Kraga, ki sicer ne žanje vedno enakih uspehov.

»Mar posnemajo naju oba?«

»Oha.«

Krag je stopil k telefonu in vprašal nekaj dnevnega stražnika na redarstvu. Ko je dobil odgovor, je rekel: »Najina dvojnika sta zapustila pisarno pred dvajsetimi minutami. Z vsem dostojanstvom. Spremljal ju je gospod, ki je bil prišel na redarstvo in vprašal po načelniku.«

»In tedaj je sedel krivi načelnik v pisarni?«

»Da.«

»In nato so skupaj odšli?«

»Da, policijski načelnik, Asbjörn Krag in tujec,« je odvrnil detektiv s smehom.

»Toda denimo, da me je iskal tuji gospod v kakšni zelo važni zadevi, kaj potem? Zgodi se lahko največja nesreča!«

»Ne.«

»Zakaj ne?«

»Pozabljate,« je rekel Krag, »da danes ponoči nisem nič spal, temveč ves čas vohunil.«

»Ne razumem.«

»Stvar bo jasnejša, ako vam povem, da se može mudiyo tačas v Velikem hotelu v sobi 26. V tako imenovanih knežjih sobah. Ako se nepotiva takoj tja, se bova seznanila z zanimivima gospodoma in se prepričala, kakšna sva v resnici. Lahko se zanesete, da sta sijajno prooblečena.«

»Avto čaka,« je javil Järven.

»Čas je, da odideva,« je rekel Krag in si zapenjal rokavice. »Nimam rad naglice. Toda nepotrebno odlašanje je dostikrat bolj nevarno ko najbolj

nespametna naglica. Mislim, da bo nastopil pravi trenutek ravno sedaj, ali bolje v štirih ali petih minutah.«

Pokimal je načelniku in rekel: »Sodim, da samokres ne bo od škode.«

»Imam ga,« je odvrnil načelnik.

»Dobro.«

»Toda kaj bo s tem tu?« Načelnik je pokazal na rdečelasca.

»Par tovarišev ga bo sprejelo v svoje varstvo,« je odgovoril Krag. Oba policijska uradnika v natakarski obleki, ki sta stala blizu, sta razumela in se nasmehnila.

Ko sta šla načelnik in njegov pomočnik po hodniku, je dejal prvi: »Čudim se najbolj temu, da ste vendar le razpostavili svoje ljudi, četudi ste včeraj, predno sva se ločila, to najbolj odločno odsvetovali.«

»Res,« je odvrnil Krag, dočim je odpiral načelniku vrata v jedilnico, »tako sem tudi včeraj zvečer mislil. Samo novi dogodki me morejo nagniti, da ukrenem drugače. Taki dogodki so sinoči res nastopili.«

»Tako, tako! Zato niste ponoči nič spali?«

»Tako je.«

V jedilnici hotela Continental je bilo le malo gostov. V godbišča se je čul najnovejši valček. Razgubljal se je preko belih miz. Po mehkih preprogah so neslišno hodili natakari. Vonjalo je po miru in udobnem odpočitku; v nekem kotu, s cveticami zakritem, je počil zamašek in poživil tišino. Tako nemoteno je teklo tu življenje svojim potem, dočim se je bil pravkar odigral v posebni sobi tam za steno opisani dogodek.

Ko je šel Krag z načelnikom skozi dvorano, je rekel tako glasno, da so ga bližnji gostje mogli slišati: »Vendarle je čudno, kar sva doživela!«

Načelnik ga je debelo pogledal.

»Zelo čudno,« je rekel oklevaje in brezumno.

»Najboljše bo, ako odideva k vam domov,« je nadaljeval Krag.

»Tudi meni se zdi to najboljše,« je odvrnil načelnik, kakor bi začel spoznavati za kaj gre.

Ko sta prišla v vežo, je vprašal načelnik: »Mar je bil kdo notri?«

»Ali ste videli moža s črno brado in zlatim ščipalnikom, ki je sedel na levo pod podobno?«

»Videl.«

»Dobro. Ta je.«

»Kdo?«

»Eden izmed tolpe.«

»In kaj naj počneva z njim?«

»Pustiva ga. Sišal je najin razgovor in je bržkone pomirjen. Nič ne sluti, kaj se je dogodilo v sosednji sobi.«

»Zakaj to mislite?«

»Ker je imel rdečelas natakaro, zadrževati naju z vsakovrstnim besedenjem in nato izginiti. Mož z zlatim ščipalnikom živi v misli, da je rdečelasec izvršil svojo nalogo. To je vse.«

Ko sta bila gospoda oblekla površnike, je rekel Krag: »Bilo je izvrstno, da se niste bolj začudili mojemu zadnjemu predlogu.«

„SLOVENE“

je za vsakega trgovca in obrtnika najbolj primeren list za uspešno reklamo.

Dobro je vsikdar naložen denar, ki ga inserent izda

za oglase

v tem med našim ljudstvom po deželi naj-

bolj razširjenem dnevniku. Vsak oglaš, pa bodisi v veliki ali

najbolj

majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5D) zagotovi oglaševalcu gotov

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti,

ali pa misli kaj kupiti, je „Slovenec“ za insercijo

priporočljiv!

ob vsaki priliki najbolj

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

ŠIVILJA-krojačica, Nemka, se priporoča cenjenim damam na dom. Naslov v upravi: št. 3446

Dekle s 4 razredi meščanske šole — išče mesta učenke v trgovini. Cenj. ponudbe na upravo lista pod št. 3444.

DEKLE,

ki zna šiviti in bi opravljala tudi druga hišna dela, išče službo. Naslov v upravi lista pod št. 3491.

DEKLICA,

stara 15 let z 2 razr. mešč. šole, išče mesta učenke v trgovini. Naslov v upravi lista pod št. 3494.

DEKLE,

stara 17 let, želi službo v mestu kot splošna pomoč gospodinj. Naslov na upravo »Slovenec« v Mariboru.

Proste službe

Kuharico staro 30 do 40 let, pridno in pošteno, ki zna dobro kuhati in opravljati druga hišna dela — razen pranja — se išče s 15. majem za blizu Ljubljane. Plača 400 Din. — Ponudbe z navedbo do sedanjosti službe je poslati takoj na upravo lista pod Dobra kuharica št. 3461.

Vajenca

za mesarstvo, sprejemem. — Naslov se izve v upravi »Slovenec« pod št. 3476.

Spretnim gospodom in gospe, kateri potujejo, nudimo dnevno **VELIKO zaslužek**. — Pismene ali osebne ponudbe na prodajo vrednostnih papirjev Zumbulović — Ljubljana, Aleksandrova cesta 12. 3450

Slugo ki je izučen mizar ali zidar, sprejemem. — Ponudbe na upravo lista pod št. 3417.

UCENEC

za fotografsko obrt se sprejme. Hrana in stan. brezplačno. — Ponudbe na upravo pod »Foto-ucenec« št. 3492.

KOLAR. VAJENCA, krepkega in zdravega sprejme. Matevž. Fajler, Ljubljana, Trnovo.

Išče se poštna PRODAJALKA

za podružnico špecerijskega blaga in gostilno. Ponudbe na upravo lista pod »Samostojna moč« št. 3481.

Kdo kupi?

Proda se lepa SPALNICA

iz trdega lesa z marmor. ploščami. Naslov v oglaš. odd. »Slov.« pod št. 3478.

Po ceni se prodaja GOSTILNIŠKA MIZA

obita s ploščino za vodovod. Izve se: Vinotoč Kolodvorska ulica 28.

šivalni stroj

za krojače, čisto nov, fin, in nekaj zlatih in srebrnih predmetov, vse pod ceno naprodaj. — Naslov v upravi lista pod št. 3436.

HRUŠKE

fine, nudi »Brezalkoholna produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip št. 10.

RADIO-APARAT

3 cevni, z zvončnikom, kompleten, se po ugodni ceni prodaja. — Naslov v upravi lista pod št. 3495.

Stanovanja

Soba z 1 ali 2 posteljama se odda Hirska ulica št. 19, II. nadstropje, desno.

Išče se STANOVANJE

z eno ali dvema sobama in kuhinjo za takoj ali za mesec avgust. — Ponudbe pod »mirna stranek« na upravo. 3479

Odda se opremljena in ena PRAZNA SOBA

ob gozdu z lepim razgledom in elektriko v Spod. Šiški za 300 Din boljšim ljudem. Naslov v upravi lista pod št. 3480.

Naša obrt

Najboljša kosa sveta za 18 Din

dokler traja zaloga, pri Fr. Stupici, trg. z železnino in poljedelskimi stroji v Ljubljani.

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi največje veletrgovina žita in mlyskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta št. 24

Iščem DRUŽABNIKA

za staro, na najboljšem glasu se nahajajočo, sodno protokolovano trgovino v Ljubljani. Sodelovanje v trgovini pogoj. — Ista se nahaja na najprometnejšem kraju središča Ljubljane. Lep, svetel, zelo cenen lokal z več izlozami. — Vsled bolezni se ista tudi pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. — Ponudbe pod M. G. na upravo »Slovenec«.

Stavbno podjetje ACCETTO & drugovi

družba z o. z. Maribor, Koroška ul.

Inserirajte v „Slovenec“!

Odvetnik

dr. Rihard Pintar

je otvoril svojo pisarno v Celju, v poslopju Jadransko-podunavske banke.

Mickarska zadruga v Izlakah, Zagorje o/S, javlja tužno vest, da je danes po dolgi in težki bolezni, a boguvdano v 76. letu preminul njen načelnik, gospod

Janez Kolenec

posestnik v Podlipovci

Blagemu pokojniku, ki je nad dvajset let požrtvovalno načeloval zadrugi in ji pridobil nepozabljen zasluge, bo ohranila hvaležen in časten spomin.

Izlake, dne 30. aprila 1927.

Načelstvo Mickarske zadruge v Izlakah.

Vnajem

Enodružinska hišica, 3 sobe in 2 kabineta, se odda takoj v najem. — Bohoričeva ulica št. 24, event. telef. informacije št. 25—60. 3452

Posestva

Prodajam mlin

na 4 tečaje, z malim posestvom, tik ceste — na zelo prometnem kraju. Naslov v upravi: št. 3442

Kdo prodaja?

Tamburaške instrumente

dobro ohranjene kupino. — Ponudbe na upravo »Slovenec« v Celju

Slovensko planinsko društvo v Ljubljani naznanja tužno vest, da je njega častni član, gospod

Jakob Aljaž

župnik na Dovjem, duhovni svetnik, imejitelj reda Sv. Save III. reda itd.

danes mirno v Gospodu zaspal.

Našega prezadulnega prvoboritelja za slovensko planinstvo, ki si je stekel neveljavne zasluge za Slovensko planinsko društvo, ohranimo v častnem spominu.

Pogreb se vrši na Dovjem v soboto ob pol 11 uri dopoldne.

Ljubljana, dne 4. aprila 1927.

Vše duhovščini, znancem in prijateljem sporočamo žalostno vest, da je Vsemogočni zlatomaslin, duh. svetnika, čast. gospoda

Jakoba Aljaža

župnika na Dovjem, imejitelja dveh redov sv. Save, častnega občana občine Dovje, častnega člana Slovenskega planinskega društva, glasbenih društev »Ljubljane« in »Matice« i. dr.

po daljši, zelo mučni bolezni, v 82. letu starosti, večkrat previdnega s sv. zakramenti poklical k sebi po zasluženosti plnilo.

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 7. t. m. ob pol 11 uri dopoldne s sv. mašo na Dovjem.

Dovje, dne 4. maja 1927.

Za župnijo: Franc Pečarič, kaplan.

Za dekanijsko duhovščino: Jakob Fatur, dekan.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani in skrbni soprog, oče, sin, stric in svak, gospod

Anton Valenčak

trgovec in posestnik

v torek, dne 3. majnika ob pol 10. uri zvečer, v 46. letu svoje starosti po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika se položijo v petek, dne 6. majnika ob 3. uri popoldne v rodbinsko grobnico v Šmartnem pri Velenju k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bode brala v soboto, dne 7. majnika ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Šmartnem pri Velenju.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. Velenje, dne 3. majnika 1927.

Marija Valenčak, roj. Lager, soproga.

Tonček, Micika, Zorica, Vladko, otroci.

Vsi ostali sorodniki.

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, naravnice, zepni robei, nakit za oblačila, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti v vseh barvah, šloni, Solingén škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivije in sedlarje. Razna dišeka mila — samo pri

Josip Petelinc

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

LJUBLJANA

Najnižje cene! Točna posrežba!

USNJE IN PODPLATE

kakor tudi vsakovrstne čevljarje potrebščine kupite zelo dobro in po brezkonkurenčnih cenah samo pri

Vaclav Vošinek, Maribor, Koroška c. 13

Srbohrvatsko-slovenski slovar.

Sestavil dr. Alb. Vilhar.

V platno vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

MORSKO KOPALIŠČE HOTEL ROKAN SELCE

50 sob v samem hotelu! Informacije daje lastnik AL. BERÁNEK

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani:

Domači vrt

Kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo

Priredil M. Humek

Cena Din 33.—, vezano Din 40.—

Cenejši kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri

J. TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17.

Lesna industrija

PARNA ŽAGA, PARKETNA TOVARNA

z moderno PARILNICO in SUSILNICO z vodno močjo, v gozdnem okraju Slovenije, tik kolodvora, z velikim posestvom, se zaradi selitve ugodno PRODA. Kraj in obrat pripraven za vsako drugo tovarno. — Ponudbe na upravo »Slovenec« pod št. »LESNA INDUSTRIJA« št. 3381.

KUPUJTE POVSOD LE DOMAČO KOSO

F. KAJETAN AHACIČ — TRŽIČ

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih Zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4KS do 30KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. Štebi, Ljubljana

Selenburgova 7 Telefon 2966

V globoki žalosti naznanjamo, da nas je naša srčno ljubljena, nepozabna sestra in teta, gospodična

Nina Pressl

dne 4. maja 1927, po mukepolni bolezni, boguvdano zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v petek, dne 6. maja t. l. ob 4 uri popoldne, od doma žalosti Sv. Petra cesta 20, na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 5. maja 1927.

Julija Weiss roj. Pressl in Mira Pressl sestri.

Adela Kobe, nečakinja.